

תקעו בחרוז ש שופר בכסה ליום חגנו

גליון מיוחד לכבוד ראש השנה ולרגל יומא דהילולא קדישא ה - 94 של
כ"ק מרן רביה"ק רבישמעון נתן נטע זיע"א - ג' תשרי תר"צ

קול לעלוב: 02-374-30-10
בחו"ל: 1718-506-9119

ערב ראש השנה תשפ"ד / גליון 597

שיחות קודש להבות אש

מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א לימים הנוראים [311]
סליחות ונוסח התפילה מרבוה"ק של הימים הנוראים,
מובעל תפילה הרה"צ רבי שמואל עוזר קאפ זצ"ל,
חדב"צ ב"ק מרן הברכת משה זיע"א [053]

אהל מועד

לדברי תורה וחסידות מרבתינו הקדושים מלעלוב

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שיחת קודש

ומוסיף המסילת ישרים שבכלל העניין הזה נכלל גם שלא לצער לשום בריה, ואפילו בעלי חיים ולרחם ולחוס עליהם, ע"כ. וידוע מה דאיתא בגמרא (ב"מ, פה, א) ההוא עגל שהוציא והובילוהו לשחיטה והלך והחביא את ראשו תחת כנפי כסותו של רבי ובכה, אמר ליה רבי לך לכך נוצרת, ואז אמרו בשמים - הואיל ולא קא מרחם ליתו עליה יסורין.

ועל ידי מעשה הלכו, שביום אחד היתה אמתיה דביה רבי מכבדת הבית, והיו מוטלין שם בני חולדה ורצתה להשליכם אמר לה רבי שבקינהו, הניחי להם, דכתיב 'ורחמי על כל מעשיו', אמרי ברקיעא הואיל ומרחם נרחם עליה, הרי לנו כי כשאדם מרחם על בעלי חיים, גם מרחמים עליו מהשמים.

וכן סיפר הרה"ק רבי יצחק מווארקיי זי"ע על רבו זקה"ק הרבי ר' דוד מלעלוב זי"ע שהיה נזהר מאוד בצער בעלי חיים, ופעם אחת בהיותם בראש השנה בלובלין, אצל זקה"ק הרבי מלובלין זי"ע, בהגיע זמן תקיעת שופר הביט הרה"ק מלובלין וראה שרבי דוד'ל אינו בבית המדרש והמתין לו הרה"ק זמן רב.

רץ הרה"ק מווארקיי אל האכסניה ומצא את הר"ד כשהוא עומד עם יארמאלקי - כיפה מלאה שעורים ונותן לסוסים לאכול, כי הבעל עגלה רץ לבית המדרש של הקהל והניח הסוסים רעבים, והאכילם הוא.

כאשר גמר הר"ד להאכילם חזר לביהמ"ד של הרבי מלובלין, נענה זקני הרבי מלובלין: "ר' דוד'ל האט אונז געמאכט א תקיעת שופר - רבי דוד עשה עבורנו את תקיעת השופר..."

אמנם זה נאמר רק במי שעשה מעשיו הטובים לעצמו בלבד, אבל מי שהשפיע בחייו לטובה על אחרים, יהודי שהשריש תורה ויראת שמים בבניו או בתלמידיו ההולכים בדרכיו, הריהו זוכה להתעלות גם בשמים ממדרגה למדרגה בזכות מעשיהם הטובים של הבנים והתלמידים הנזקפים לזכותו בעלמא דקשוט, וממילא הימים שהוא בשמים - בעולם הבא, שווים אצלו לימים שהיה על הארץ, כי גם שם הוא מוסיף להתעלות מעלה, כמו בעוה"ז.

ובזה פירש הרה"ק מהר"א דברי הכתוב שעל ידי 'ולמדתם אותם את בניכם', בזה שתלמדו אותם להתנהג כראוי ולקיים מצוות, תזכו להתעלות גם בעולם הבא, ואזי יהיו אצלכם 'כימי השמים - על הארץ', שגם בהיותכם בשמים תוסיפו לעלות מדרגה לדרגה ע"כ. ולפי זה יתבאר דברי הגמ' שבראש השנה 'ספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו', כי כאשר שוקלים בישיבה של מעלה את מעשיהם הטובים של החיים, אזי צריך לחשב ולשקול מחדש גם את שכרם של אבותיהם ורבותיהם ז"ל שהשרישו בהם תורה ויראת שמים, שבזכות זה גם הם עולים מדרגה לדרגה.

(ליל ב' דראש השנה תשפ"ג)

ב'מסילת ישרים' (פרק י"ט) מבאר מאמר חז"ל (שבת קנ"א ב) 'כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים' וז"ל, "כי הקב"ה מודד מדה כנגד מדה, ומי שמרחם ועושה חסד עם הבריות גם הוא בדינו ירחמוהו וימחלו לו עוונותיו בחסד, שהרי מחילה זו דין הוא, כיון שהיא מדה כנגד מדתו, והוא מה שאמרו ז"ל (ר"ה יז, א) 'למי נושא עוון, למי שעובר על פשע', ע"כ.

מלך יושב על כיסא דין וספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו (ר"ה, לב, ב). לכאורה יש להבין דבשלמא ספרי החיים פתוחים לפניו כי דנים אותם על השנה הבאה עליהם לטובה, אבל מהו 'ספרי מתים', והרי המתים אין בידם לעשות מצוות ומעשים טובים ומה יש לעיין בספרם.

וב'חתם סופר' (על הש"ס, ראש השנה) מבאר העניין כי כל אחד מהחיים נשפט לפי ערך אבותיו ואבות אבותיו הגם שכבר אינם בעלמא הדין וז"ל: "כי אין ספרי חיים ומתים בכאן ספרים נכתבים, אלא גליון הנשמות פתוחה ומתוחה כל א' וא' שרשו עם אבות אבותיו עד למעלה למעלה, כגון פלוני נמצא בנשמתו פגם כך - דנין מאין יצא לו זה, מפגם נשמת אבי אבי אביו נמשך לו זה ודנין כולם בדין, או בהיפוך לא נמצא במה לתלות ואפ"ה חטא ע"כ גברה עליו מדה"ד וכו', ולפ"ז בר"ה ויה"כ אנו עומדים להתפלל מקיר הפנימי עם כל הנשמות מצורף עמנו בתפלה, כי נדונים עמנו בפ"א כנ"ל", עכ"ל.

ונראה עוד לבאר עפ"י התורה האחרונה שהגיד הרה"ק מהר"א מבעלזא זי"ע בשבת האחרונה לחיי חיותו בהאי עלמא, עה"פ 'ולמדתם אותם את בניכם וגו' כימי השמים על הארץ'.

וביאר בשם אביו הרה"ק מהרי"ד זי"ע, דהנה איתא בשם הקדמונים שהגם ש'אין מעשה וחשבון וחכמה ודעת בשאול' (קהלת ט, י), היינו שכאשר האדם מסתלק לעלמא דקשוט אין בידו לפעול ולהוסיף זכויות ומעשים טובים, כי שם למעלה כולם הם בבחינת 'עומד' ואין בידם להלוך ולהתקדם בעבודתם.

לזכות יקותיאל יהודה בן הנביא עליא

לכתיבה וחינוכה טובה ויעלא ה' כל עשאלות ליבו לטובה ולברכה

ונראה לבאר בדרך אפשר דברי קדשו של הרבי מלובלין, מה שאמר שפעולה זו הוא ממש העניין של תקיעת שופר, דהנה אמרו ז"ל במדרש (ויק"ר פכ"ט, ג) שבשעה שישראל נוטלין את שופריהן ותוקעין לפני הקב"ה עומד הקב"ה מכיסא דין ויושב בכיסא רחמים דכתיב ה' בקול שופר ומתמלא עליהם רחמים ומרחם עליהם והופך מידת הדין לרחמים.

וכן כאשר ריחם רביה"ק הרבי ר' דוד לעלובער על הסוסים עורר את מידת הרחמים למעלה להשפיע רחמים למטה, כאמרם ז"ל 'כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים', ובזה נעשה דוגמת הפעולה של תקיעת שופר שעל ידה הקב"ה מתמלא רחמים ומרחם עליהם, וזה הפירוש במה שאמר זקני הרבי מלובלין 'רבי דוד עשה לנו תקיעת שופר'.

(מתוך שיחת קודש לאברכים חודש אלול תשע"ד, פתגמי קדישא)

ובכן צדיקים יראו וישמחו (תפילת ראש השנה). בספה"ק 'תפארת שלמה' (ראש השנה, ד"ה ובכן צדיקים) מדקדק על מה שאומרים אנו בנוסח התפילה לר"ה 'ובכן צדיקים יראו וישמחו', דאם צדיקים יראו, למה ישמחו, וכן הקשה על הפסוק (שמות יד, לא, טו, א) ויראו העם וגו' אז ישיר, אם יראו למה שרו, וכו'.

וכמו כן הביא שם את דברי הזוה"ק (פ' אחרי דף נ"ו) שהקשה על הסתירה בפסוקים, דכתוב אחד אומר (תהלים ק, ב) 'עבדו את ה' בשמחה' וכתוב אחד אומר (תהלים ב, יא) 'עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה', ולכאורה קשיין קראי אהדדי.

והנראה לבאר על פי מאמר זקני היהודי הקדוש מפרשיסחא זיע"א (מאור ושמש, בהעלותך) שהיה מרגלא בפומיה דכ"ק מרן אאמו"ר זי"ע, עה"כ (תהלים עו, ט) 'משמים השמעת דין ארץ יראה ושקטה', וכבר הקשו בגמרא (ע"ז ג, א) אם יראה למה שקטה, ואם שקטה למה יראה.

וביאר, דהנה זה ודאי שרצון הטוב להיטיב בכל ההשפעות טובות של רחמים, אך כדי לזרז האדם שישוב בתשובה מודיע השי"ת שיש עונשים וייסורים כענין שנאמר (יחזקאל לג, יא) אמר אליהם 'חי אני נאם ה"א אם אחפוץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו וחייה', ובודאי מי שמקדים להתעורר בתשובה קודם שיבואו עליו היסורים, שוב לא באים עליו היסורים, שהלא כבר התעורר לתשובה שלימה, ונתקיים בו חפץ השי"ת ואדרבה נשפע עליו השפעות טובות של רחמים.

וזהו 'משמים השמעת דין' - משמים משמיע הקב"ה דין להודיע לבני האדם על העונשים והייסורים העלולים לבא לאלו שאינם עושים רצונו של מקום, וכאשר נותנים דרי מטה אל ליבם לאלו ההתראות ונהיה 'ארץ יראה' - ושבים בתשובה שלימה ועובדים

את השי"ת ביראה ופחד, אזי 'ושקטה' - לא יבואו עליהם יסורים ועונשים כי כבר נתקיימה בהם תכלית היסורים דהיינו לירא ממנו יתברך, ואדרבה נשפעים עליהם כל טוב, עכתה"ק.

ולפי דברי קדשו יתבאר לשון התפילה 'ובכן צדיקים יראו' - דכאשר תהא להם היראה ומחמת זה ישפרו מעשיהם, הנה על ידי זה - 'וישמחו', כי בזכות היראה והפחד יצאו ידי חובתם ולא יצטרכו לבוא לידי מידת הדין ויושפע אליהם השפעות טובות.

וזהו העניין שמצינו בשעת קריעת ים סוף שבאו על ידה לידי יראת שמים, כדכתיב 'יראו העם את ה' ועי"ז הומתק להם וזכו להשפעות טובות של ניסים ונפלאות, ולכן שבחו והודו לשמו על כל הטוב אשר גמלם כדכתיב 'אז ישיר'.

וכמו כן תתורץ סתירת הפסוקים שהביא הזוה"ק 'עבדו את ה' בשמחה' ו'עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה' - דאכן כאשר עובדים את ה' ביראה, אז נמתק הדין וזוכים להשפעות של רחמים ומתוך כך מתקיים 'עבדו את ה' בשמחה' מתוך שפע טוב.

(ליל ש"ק נצבים וילך תש"ע, פתגמי קדישא)

תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב, עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים (תהילים פ"א, ד-ו). הנה מי שהוא ירא את השי"ת זוכה להשפעות טובות של פרנסה, וכמאמר הכתוב (תהילים לד, י) 'כי אין מחסור ליראיו', וכן כתיב (תהילים קיא, ה) 'טרף נתן ליראיו'.

וכבר דיבר בקדשו הרה"ק רבי שלום מבעלזא זיע"א דהנה אצל יוסף כתיב (בראשית מב, יח) 'את האלוקים אני ירא', וכתוב (בראשית מב, ו) 'ויוסף הוא המשביר', כי על ידי יראה שהיא מידתו של יוסף הצדיק, כמאה"כ 'את האלקים אני ירא', נשפע שפע ופרנסה לעולם כדכתיב 'יראו את ה' קדושו כי אין מחסור ליראיו', ומושפע שובע בעולם, עכד"ק.

ומעתה נראה לרמוז זאת בפסוק 'תקעו בחודש שופר', דהנה שופר ענינו יראה כדכתיב (עמוס ג, ו) 'אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרד', והוה דמסיים קרא 'כי חק לישראל הוא', והאי חק לישנא דמוזני הוא כדכתיב (בראשית מז, כב) 'ואכלו את חקם אשר נתן להם' וכאמרז"ל (ביצה טו, א), והיינו שעל ידי ה'שופר' הרומז ליראת ה' על ידי זה יושפע לישראל חוק מזון ומחיה בשפע רב.

וזהו שממשיך הכתוב במזמור זה, 'עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים', שהעדוה ליסוד זה, שהיראה ממשיכה פרנסה, הוא יוסף הצדיק שהפקידו השי"ת למלך על ארץ מצרים ולהיות המשביר, וכל זאת בכוח יראתו מהשי"ת.

(ראש השנה תשע"ג)

לקל עורך דין, לבוחן לבבות ביום דין, לגולה עמוקות בדין. יבואר על דרך אומרם ז"ל (אבות א, ח) אל תעש עצמך כ'עורכי הדיינין', היינו אותם שעורכים ומסדרים לבעל הדין את טענותיו, ומלמדים אותו מה לטעון לדיינים.

דהנה כל יהודי במהותו טוב הוא, וברצונו לשמור ולעשות ולקיים את כל מצוות ה', אלא שיצרו הרע הוא שתקפו לבטל מצוה או לעשות עבירה, וכדברי הרמב"ם הידועים גבי 'כופין אותו עד שיאמר רוצה אני' (גירושין פ"ב, ה"ב) וכמו שאמרו רז"ל (ברכות ז, א) 'גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ומי מעכב שאור שבעיסה וכו'.

וכן איתא (ברכות לב, א) אמר רבי חמא ברבי חנינא אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאי ישראל, חד דכתיב (מכה ד, ו) ואשר הרעותי, וחד דכתיב (ירמיה יח, ו) הנה כחומר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל, וחד דכתיב (יחזקאל לו, כו) והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר.

וברש"י שם גרס 'נתמוטטו רגלינו במשפט', ופי' שאלמלא שלש מקראות הללו שמעידין שיש ביד הקדוש ברוך הוא לתקן יצרנו, ולהסיר יצר הרע ממנו, אזי נתמוטטו רגלינו במשפט, אבל עכשיו יש לנו פתחון פה שהוא גרם לנו שברא יצר הרע.

ובזה יבואר לשון הפייט 'לקל - עורך דין', היינו שאומרים אנו להשי"ת שיש בפינו טענה ערוכה ומסודרת להשמיע לפניו בדין, מליצת יושר שהיא בבחי' 'עורך דין' ופרקליט, אשר בכוחה מקווים אנו לצאת בדימוס ולזכות בדין.

ומהי אותה טענה? על זה ממשיך הפייט בבית שלאחריו 'לבוחן לבבות ביום דין - לגולה עמוקות', שהרי הקב"ה הוא יודע תעלומות ובוחן מסתרי הלב, גלוי לפניו ית' שיהודים רוצים לעשות רצונו רק השאור שבעיסה הוא היצר הרע שברא הוא המחטיאנו, ובכוחה של טענה זו מבקשים אנו מהשי"ת לחוס ולרחם עמו ביום דין.

הרה"ק בעל ה'צבי לצדיק' מבלאזוב זי"ע בהיותו בעיר פעסט במלחמת העולם הראשונה, הביאו לפניו תפוחים לסימנא טבא, ונענה מה טעם נהגו לאכול תפוח בליל ראש השנה, כי תפוח ראשי תיבות ת'גלון פ'תגמין ו'תימרון ח'ידושא, ובזוהר הקדוש איתא שכל המחדש חידושין הרי זה בונה עולמות. ולכן, בראש השנה, יום בריאת העולם, אוכלים אנו תפוח לרמוז על כוחם של חידושי תורה שעל ידם יכול גם האדם לברוא עולמות, ולהיעשות שותף להשי"ת בבריאת העולם.

ונראה להוסיף לזה מעשה שהגיע יהודי אל הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע עם הזכרה בליל שבת, אמר לו הרה"ק מדוע לא באת לכאן לפני קידוש, הרי איתא 'כל האומר

ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף במעשה בראשית, וקיימא לן 'שותף מה שעשה עשוי', ואז הייתי יכול לפעול לך מה שאתה צריך.

ומעתה נראה כי באכילת התפוח בראש השנה רומזים אנו גם לזה, כי על ידי חידושי תורה נעשה האדם שותף בבריאת העולם, ו'שותף מה שעשה עשוי', וממילא כיון שאנו שותפים בבריאת העולם בידינו בעז"ה להשפיע ולגזור גזירות טובות וישועות.

והנה ב'פרי צדיק' מביא מהזהר הקדוש שחג הפסח הוא הכנה ל'תורה שבכתב' שמקבלים בחג השבועות, וראש השנה עניינו הוא 'תורה שבעל פה', וב'נועם אלימלך' מביא כמה פעמים שהצדיק מבטל גזירות רעות על ידי שהוא מחדש חידושי תורה ובורא עולמות חדשים, ובאותן העולמות לא שולטת הגזירה ההיא, וזל"ק:

"והנה איך אפשרי שיבטל (הצדיק) הגזירות שכבר נגזרו בשמים בעולמות עליונים אך הוא כאשר כתבנו כמה פעמים, בדבר ה' שמים נעשו, דהיינו הצדיק על ידי עסקו בתורה לשמה ומחדש בה חידושים, נעשו שמים חדשים ועושה מעשה בראשית, ונמצא ממילא הגזירות בטלין שלא היו באותן העולמות שנבראו מחדש", עכ"ל.

ועל כן, ביום ראש השנה שעניינו הוא 'תורה שבעל פה', בכוח חידושי התורה הנרמזים בתפוח, יכולים אנו לברוא עולמות חדשים דלא שליט בהו דינא, ולפעול בהם כל טוב לישראל.

(ליל ב' דר"ה תשע"ז)

בגמרא ראש השנה בעניין התקיעות (אב) תנו רבנן מנין שבשופר וכו', ולמדו שם כל פרטי ודיני התקיעות מפסוקים בתורה.

ומקשה הגמ' האי תנא מעיקרא מייתי לה בהיקישא והשתא מייתי לה בגזירה שוה, ומתצינין הכי קאמר אי לאו גזירה שוה הוה מייתינא לה בהיקישא, השתא דאתיא גזירה שוה היקישא לא איצטריך.

ויש לדקדק במה עדיף לנו הגזירה שוה יותר מההיקש, ותו למה לא השמיעה התורה פרטי מצוה זו להדיא עד שעלינו ללמוד כל פרטיה ודקדוקיה מגזירה שוה.

והנראה לבאר עפ"י מה שמצינו ב'בני יששכר' (אלול מאמר ב' אות ז) וזל"ל כי לא במקרה הוא בתורתנו אשר ההלכה אחת נלמדת בקל וחומר, ואחת בגזירה שוה וכיוצא מהמידות, אבל היא הכל בחכמה נפלאה דהנה המדות שהתורה נדרשת בהם הלא הם תורה שבע"פ נמסרו מסיני, והמה מכוונים לה"ג מדות של רחמים הנכתבים בתורה שבכתב.

ומבאר הבני" כי כאשר לומד אדם קל וחומר, שהיא המידה הראשונה שהתורה נדרשת בה, הריהו מעורר מידת 'קל' שהיא הראשונה

מי"ג מידות של רחמים, וכאשר לומד גזירה שווה, המידה השנייה, הוא מעורר מידת 'רחום' המכוונת כנגדה, וכן בכל המידות על זה הסדר, עכ"ד.

ועל פי זה יבואר שפיר למה נדרשו חז"ל ללמוד את כל דיני תקיעת שופר בר"ה מגזירה שוה דייקא, כדי לעורר בכוח מידה זו את רחמי השי"ת אשר עליהם אנו בטוחים ביום הדין.

(ראש השנה תשע"ז נעילת החג)

בתפילת ראש השנה נזכר הלשון ותתן לנו וכו' זכר ליציאת מצרים, וכמו"כ בקידוש היום ג"כ נזכר הלשון זכר ליציאת מצרים, ויש להבין השייכות של ראש השנה ליציאת מצרים.

והנה ב'עבודת ישראל' (כי תצא ד"ה כי תצא למלחמה) וכן בעוד ספרים הק' איתא דעיקר העבודה בר"ה היא להילחם במלחמת היצר. ובאוה"ח הק' מבאר הכתוב "כי תצא למלחמה וגו' וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם כי ה' אלקיך עמך המעלך מארץ מצרים" (שופטים כ, א) שהוא רמז למלחמת האדם עם יצרו, דהנה במלחמת היצר יש שני דברים קשים שמתשישים כוחו של האדם.

א' מה שאינו מלומד במלחמה, ומאידך היצר הרע הוא זקן ורגיל במלחמה זו, ב' שהאדם מצד הרכבתו הטבעית נמשך אחר פיתויי היצר והרי זה מונעהו מלשמוע אל דברי התורה והמצות, וביותר לאחר שנכשל בעבירות רבות שע"י כך נוספו לו כוחות הרע שנולדו ממעשיו הרעים.

לזה בא דבר ה' כאן ואמר 'כי תצא למלחמה וראית' בעיני שכלך 'סוס' היינו היצר הרע שהוא סוס מוכן למלחמה בכל עת, משא"כ האדם 'ורכב' הוא כנגד הרכבת האדם שנוטה וחושקת לדברי ופיתויי היצר, 'עם רב ממך' הם כוחות הרעים שנוספו בו מחמת מעשיו הרעים.

אך עם כל זה 'לא תירא מהם' והטעם הוא 'כי ה' אלקיך עמך' פי' הן אמת אם היית בא למלחמה בכחך אין בך כח לעמוד במלחמה זו אבל כיון שה' אלקיך עמך כוחו גדול להצילך כי כשבא האדם ליטהר ימינו ית' מקבלתו ונדבק לה' והוא יכניע מיצריו.

ומוסיף בזה האוה"ח הק' שזהו ביאור המשך הפסוק 'המעלך מארץ מצרים' פי' כי זה מופת חותך שהשי"ת עוזר וסומך, דאף במצרים יצאו ישראל מן הקליפה אל הקדושה, והכל בעזרתו ית', עכד"ק.

ולפי"ז יתבאר שפיר כי מאחר שמצינו שעיקר מלחמת היצר היא בראש השנה, אזי יכול היה האדם להישבר ולהיכנע ח"ו מחמת ב' הסיבות הנ"ל המביאות מורך בליבו, ולכך מזכירין יציאת מצרים בראש השנה, כי בה טמון חיוזק גדול ליהודי הנלחם ביצרו כדברי

האוה"ח הק', והוא שגם במלחמה רוחנית זו עוזרו הקב"ה וסומכו, כפי שהוציאנו ממצרים מן הקליפה אל הקדושה, ועל כן אל יירא ליבו ואל יחת מפניו.

(שוה"ט נעילת החג ראש השנה תשע"ט, ירושלים ת"ז)

ב'בית אהרן' איתא דתרועה ב' משמעויות יש בה א' שהיא מלשון שבירה שצריך לשבר כל המסכים וכל המקטרגים המבדילים בפניו, ב' תרועה היא מלשון רעות והתחברות. ויש להבין השייכות והקשר בין ב' פירושים אלו, ואמאי באמת ע"י אחדות אפשר לשבור המחיצות.

והנה ב'בני יששכר' (מאמרי חודש אלול) הביא בשם ה'רמ"ע מפאנו' להקשות בהא דאם איכא רוב זכויות אזי יצא כנוגה צדקו, וכן בהא דאמרין בסדר תפילתנו 'אנו מלאי עון ואתה מלא רחמים', שמכל זה חזינן דהשי"ת אזיל בדרך ויתור, ולכאורה הוא תמוה דהלא 'מלך במשפט יעמיד ארץ' וגו' (משלי כט, ד) וכל האומר הקב"ה וותרן וכו' (בבא קמא ג.). וביאר בזה ה'רמ"ע מפאנו' דאם הויתור הוי בדרכי התורה אזי אין זה מקרי ויתור, עכד"ק.

ולענייננו י"ל דהוי ויתור מדינא ובדרכי התורה, עפ"י הכלל ש'מלך פורץ גדר' (סנהדרין ב.) ויכול לנהוג כרצונו, אמנם כבר נאמר 'ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם' וגו' (דברים ג, ה) וברש"י וזל"ל: בהתאספם יחד באגודה אחת ושלום ביניהם - הוא מלכם, ולא כשיש מחלוקת ביניהם, עכ"ל.

וכן איתא ברא"ש על התורה וכמו"כ ב'דעת זקנים' דכשישראל יחד באחוה ורעות אז הקב"ה מלך עליהם, דהרי אין מלך בלא עם' ולכן כדי שייקרא השי"ת 'מלך' בעינן שכלל ישראל יהיו יחדיו ועי"כ השי"ת נקרא מלך ויכול לפרוץ גדר.

וממילא יתבאר שפיר השייכות בין 'רעות' לבין 'שבירה', והוא דע"י הרעות ואחדות אצל כלל ישראל אזי השי"ת נקרא מלך, וא"כ אזי 'מלך פורץ גדר' ויכול לשבר גדר זו ד'מלך במשפט יעמיד ארץ'.

ולפי"ז אפשר לבאר דברי הגמ' 'אמר הקב"ה אמרו לפני בר"ה מלכיות זכרונות ושופרות מלכיות כדי שתמליכוני עליכם זכרונות כדי שיבא לפני זכרונכם לטובה, ובמה בשופר' (ראש השנה טז.) וב'ריטב"א' מבואר ד'במה בשופר' הוא קאי בין אמלכיות ובין אזכרונות.

והביאור בזה הוא עפ"י הנ"ל דהלא שופר הוא רומז לתרועה, על ב' הפירושים הכלולים בה כדאיתא ב'בית אהרן', ולפי"ז יתבאר שפיר דכיצד יש להמליך השי"ת, ע"י השופר, היינו ע"י הרעות והאחדות שהשופר רומז עליהם שע"י"ז נעשה השי"ת למלך, ואזי מתקיימת גם המשמעות השנייה דשופר, לשון שבירה, והוא ענין 'מלך פורץ גדר', שפורץ ומשבר גדר זו ד'מלך במשפט יעמיד ארץ', וממילא יבוא לפני זכרונכם לטובה.

(שוה"ט נעילת החג ראש השנה תשע"ט, ירושלים ת"ז)

הרב שמעון טיקוצקי

בשולחנותינו הטהורים ראש השנה תש"מ

מגזי הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א מחשובי החסידים ומעתיקי השמועה בחצה"ק

להשליך עצמו לבוץ למען השני

שמעתי מאבי רביה"ק הרשנ"ג זי"ע שהיה נוכח בשעת מעשה שפעם נכנס יהודי אחד לבית מדרשו של הינוקא זי"ע, כידוע הינוקא היה עומד ופניו אל הקיר וככה נתן שלום למי שנכנס אצלו.

והנה כאשר אך נכנס אותו יהודי בדלת התחיל הינוקא לדבר לעצמו כשפניו מופנות אל הקיר, והתמרמר על מצבו הירוד של האיש שנכנס אליו, שלא היה נקי ברוחניות וכו', 'אזוי פארגרעבט, אזוי פארגרעבט, גראב, זייער גראב'.

אכן כשניגש האיש אל הינוקא ונתן לו את ידו, קיבלו הינוקא כל כך יפה והתעניין בו 'וואס מאכסט דו, ומיד נשתנתה צורתו, ואחר כך הסתובב עמו הינוקא כמה זמן הלך חזור בביהמ"ד ועשה הכול כדי לתקנו ולהעלותו ולרוממו.

ועל זה הפטיר רבינו: "יהודי צריך להשליך עצמו לבוץ כדי לחלץ ולהוציא משם יהודי אחר - מדארף זיך אראפ לאזן אין די בלאטע כדי צו ארויס צו שלעפן יענעם", וסיים: "את זה היטיב לעשות רק הפרנקפורטער זי"ע - דאס האט געקענט נאר דער פ"פ".

הוא הרי משלנו

סיפר לי אבי רביה"ק הרשנ"ג זי"ע שבהיותו בפעם האחרונה אצל הפ"פ כששהה בוורשא, כשראהו הפ"פ בירך עליו שהחיינו בשם ומלכות ואמר 'או חברותא או'... ולא סיים.

והיה מספר אבי זי"ע על אותה שבת שעשה בצל הפ"פ בוורשא, וסיפר שלאחר השבת נכנס אליו עם קוויטל בו רשם את כל בניו (והיה מוסיף רבינו שבדרך כלל היה הפ"פ ממעט בדיבורו בשעת קריאת הקוויטלך) והנה בהגיעו לשם שלי נענה 'למה הוא לא הגיע, הוא הרי משלנו'.

האבא זי"ע אמר שאכן לפי התכנית אמור הייתי להצטרף אליו לוורשא, אך לבסוף הוחלט שאסע לראש השנה לסטולין. נענה הפ"פ 'מי יודע מי יודע - ווער וייסט ווער וייסט', וכך הוה שנסתלק בראש השנה תרפ"ב בעיר המרפא 'נוי היים' ומנ"כ בפרנקפורט.

'חפציך אסורים' לשון אסור באזיקים, כמאה"כ 'אסרו חג בעבותים', פירוש שהוא קשור ומוכרח להעלות ולתקן דבר זה.

בקולות וברקים

אמר את ה'בית אהרן' לשבת שובה, ואמר את זה בקולות וברקים ממש.

ראש השנה שחל בשבת

עוד אמר בשם ה'קדושת לוי' שכיון ששבת היום על כן אם רוצים לכתוב בשמים זכויות על כלל ישראל הרי זה מותר כי הוא פיקוח נפש ודוחה שבת, אבל להיפך ח"ו אסור בשבת. ויותר לא דיבר, והיה מאוים כל הזמן.

סעודת יום טוב יום ב' דראש השנה

זה היום - תחילת מעשיך

פתח ואמר, זה היום תחילת מעשיך. היינו שהקב"ה הוריד מקדושתו לזה העולם, והיה שבירת הכלים על ידי שלא היה כלים לקבל הקדושה, ונהיה שבירת הכלים, ואחר כך כשברא העולם והיינו הכלי לקבל בחזרה, נצטמצם הקדושה.

ומה למידים מזה, מן השמים רוצים לתת, הן בגשמיות והן ברוחניות, והן ביראת שמים, אלא שצריך להביא כלי לקבל בו ההשפעות, כי אחרת הולכים ההשפעות אל מקומות הלא טובים.

והיינו 'זה היום תחילת מעשיך' בזה העניין, כי זה למדים מכאן.

מסוף העולם ועד סופו

דיבר מהינוקא מסטאלין זי"ע שלאחר הברית שלו נכנס אביו הרה"ק ר' אשר זי"ע והתאונן לפני אביו ה'בית אהרן' שעדיין לא התרפא התינוק, ונכנסו האדמו"ר הזקן והצעיר, והאדמו"ר הזקן הביט על התינוק ואמר 'וואס ווילסטו ער וועט זיין א נוטר מסוף העולם ועד סופו - זה הקטן יהיה נוטר הברית מסוף העולם ועד סופו'.

וסיים רבינו: דער עיקר איז דאס - זהו העיקר.

ליל ש"ק - א' דראש השנה תש"מ
עיה"ק ירושלים

הפציך אסורים

אמר את הקידוש על היין בלהט אש נורא, ואכל את כל הסימנים ולא דיבר מאומה, ואחר כך אכל קצת מהדגים ושר 'כל מקדש' ו'מה ידידות' כמנהג קרלין.

כשהגיע לתיבות 'חפציך אסורים', נענה ואמר: האדמו"ר הזקן מקארלין (ה'בית אהרן') זי"ע פירש חפציך אסורים - וואס עס ווילט זיל טאר מען נישט, היינו מה שהאדם חפץ ומתאוה לו, הרי זה סימן עבורו שדבר זה אסור הוא לו.

דער הייליגער טאטע, אבי הקדוש רביה"ק הרשנ"ג זי"ע, אמר, כמה טוב ומאיר ומתוק העולם הזה כשלא משוקעים בו, וכמה חשוך ומר הוא העולם הזה כאשר האדם משקיע עצמו בו - וי גוט און וי ליכטיג און וי זיס איז די וועלט אז מלייגט זיך נישט אריין אין איהר, און וי פינצטער און ביטער איז די וועלט ווען מלייגט זיך אריין אין איהר.

והנה ב'אור החיים הקדוש' (פרשת כי תצא) שואל איך יתכן העניין של יפת תואר ליוצאי המלחמה, והלא מצינו שהיוצאים למלחמה צדיקים היו, וכדאיאתא (סוטה מד, א) שמי שמדבר בין תפילין של יד לתפילין ראש כבר אינו יוצא למלחמה, ואם כן מה להם ולזה.

ומתוך האוה"ח הק' ותמצית דברי קדשו כי מי שזכה לעמול על עצמו ולזכך כל רצונותיו עד שהוא דבוק בהש"ת, אם הוא מרגיש רצון ותאב לאיזה דבר, סימן הוא שמצד הקדושה מושך אותו הדבר, ואלו ניצוצות הקדושה הטמונים בדבר שמשתוקקים שיתקנם ויבררם.

והנה לפי זה יתבארו התיבות 'חפציך אסורים' בב' אופנים, א', מי שלא עבד עדיין על עצמו אזי כשהוא חפץ באיזה דבר אסור לו לעשות דבר זה, כי אינו טוב בשבילו, והיינו 'חפץ' לשון רצון, שהרצונות אסורים.

אבל מי שעבד כבר ותיקן את עצמו, אזי כשהוא תאב לקדושה הוא תאב, ולדידיה יתבארו

א הדברים נכתבו בשעתו ותיקף לשמיעתו, כל מקום שנאמר כאן אד"ש הכוונה לרבינו ה'ברכת משה' זי"ע.

ב אותה שנה חל יום א' דראש השנה בשבת קודש כמו השנה.

ג הרה"ח ר' שמואל שליט"א הוסיף ברשימותיו בשעתו על הדברים, בזה"ל: ולכאורה הבנתי 'זה היום' היינו ראש השנה, 'תחילת מעשיך', שאמנם בריאת העולם הייתה בלי אתערותא דלתתא אלא מרצונו של הבורא ית' להיטיב לברואיו כדאיאתא בספה"ק.

אבל כדי לזכות האידנא להשפעות של ראש השנה והתחדשות הבריאה ביום זה, צריך האדם להתכונן באתערותא דלתתא ולתקן עצמו בחודש אלול וכו', וזהו 'זה היום', כדי לזכות להשפעות של יום ראש השנה, 'תחילת מעשיך' צריך האדם להתחיל במעשים, להקדים ולהתעורר ולהכין כלים כדי לקבל ההשפעה מלעילא.

להחזיר את העגלה לדרך המלך

סיפר הרה"צ ר' זלמן בריזל ששמע מהרה"ק ר' אברהם אלימלך מקארלין הי"ד שסיפר על אביו הינוקא זי"ע שפעם דיבר דברים גלויים על עצמו, ואמר:

"נסענו פעם על אם הדרך והסוסים סרו מהדרך, אזי נטלנו את המושכות וקשרנו את הסוסים בחוזקה לעגלה, אמנם ירד לנו דם מהידיים מרוב מאמץ אך בסופו של דבר הצלחנו להחזיר את הסוסים לדרך המלך".

(בלשו"ק: מיר זענען געפארן אונטער וועגן און די פערד זענען אראפ פון וועג, אבער מיר האבן איינגעשפאנט די פערד און סאיז אונז געגאנגען בלוט פון די הענט און מיר האבן זיי געפירט צוריק אויפן וועג).

ונענה על זה רבינו: "נו, הרי זה מה ששוחחנו מקודם, שהצדיק צריך להשפיל ולהוריד עצמו ולהיכנס לבוץ כדי להעלות ולרומם יהודי אחר - נו דאס האבן מיר דאך פריער געשמעסט אז א צדיק דארף זיך אראפ לאזן אין בלאטע צו קענען אויף הויבן א איד".

הסתיר עצמו חמישים שנה

ועוד אמר הרה"צ ר' זלמן בריזל בשם הרה"ק ר' אברהם אלימלך שאמר על אביו הינוקא "הגדלות של האבא זי"ע שבמשך חמישים שנה ניהל עדה גדולה של חסידים ועם כל זה הצליח להסתיר עצמו שלא יראו אצלו שום דבר, עד כי בראש השנה כשקידש על היין אמר בכוונה שתי טעויות למרות שהיה לפניו מחזור פתוח.

(די גרויסקייט פון טאט'ן, האלט א קאמפאנייע פופציג יאהר און מהאט גאר נישט געזעהן, בראש השנה האט ער קידוש געמאכט מיט צווי גרייזן אין מחזור קוקנדיק).

ונענה על זה רבינו: הרה"צ ר' יהושע העשיל (הלטובסקי) ספג וקיבל הרבה מרבו הינוקא זי"ע, הוא שהה זמן רב והתאבק בעפר רבו בסטולין - ר' יהושע העשיל האט זיך א סאך גענומען, ער איז געלעגן א זמן רב אין סטאלין".

ואמר הרה"צ ר' זלמן: הינוקא זי"ע אמר עליו 'ער איז א בר דעת'.

ונענה רבינו: "ברוך ה' שכיוונתי" (שלוה כיוון).

וסיפר הגה"ח ר' חיים אשר לדרמן זצ"ל שפעם נטל הינוקא זי"ע את הרה"ק ר' יהושע העשיל ותפסו בשתי ידיו על ליבו, וזה היה כשעמד בתפילה בקטע של 'ומצאת את לבבו נאמן לפניך'.

איחרו את התשליך

סיפר רבינו שבאחת השנים איחר את אמירת תשליך ולא הספיק לאמרו בראש השנה, ואמר לו הרה"צ ר' יהושע העשיל זצ"ל שגם אצל רבו הינוקא זי"ע אירע באחת השנים שנתאחרה אמירת התשליך ולא הספיקו לומר בראש השנה.

לשבר תאוות האכילה

עוד סיפר רבינו שהרה"ח ר' פינע ברעגמאן ז"ל סיפר לו שכשהיו הילדים של הינוקא זי"ע עדיין קטנים היו אוכלים עם אימם הרבנית ארוחת צהרים ולעתים היה נכנס הינוקא לחדר ועל השולחן היו צלחות מלאות מרק חם, וישב עם הילדים ודיבר עמם עד שהמרק הצטנן ואחר כך יצא ואמר שיחממו את האוכל.

(ופעם אחרת סיים רבינו על מעשה זה: "הם היו ילדים קטנים, הוא רצה ללמד אותם איך משברים את תאוות האכילה, וכי למה יכול היה להתכוון אם לא לכך").

קלוגע ווערטער

וחזר רבינו על דברי הינוקא ואמר שהם קלוגע ווערטער, "צריך לאכול אך לא לזלול, לשתות אך לא לסבוא, לישון אך לא לשקוע ולהארין בשינה - מדארף עסן נישט פרעסן, טרינקען נישט זויפן, שלאפן נישט פאפן".

חסידים גדולים וקטנים

לפני הדלקת נרות ההילולא לכבוד היא"צ של הרה"ק הפרנקפורטער זי"ע נענה ואמר: "הפרנקפורטער זי"ע היו לו חסידים גדולים, חסידים קטנים, ועוד יותר קטנים - גרויסע חסידים, קליינע חסידים, און נאך קלענער".

וסיים רבינו על עצמו שהוא גם כן מהם - "איך בין אויך פון זיי".

העיניים של הינוקא

לאחר שזימרו 'על הכל' דיבר אודות העיניים של הינוקא זי"ע שהיו קדושות, וסיפר שהיה הולך עם משקפיים אטומות, 'פארשטיינערידיקע', שלא היה באפשרות להסתכל בהם.

הגה"ח ר' חיים אשר זצ"ל אמר שזוגיות המשקפיים היו עשויות מקריסטל (שאי אפשר לראות דרכו).

והוסיף רבינו שהיו להינוקא עוד משקפיים אחרות שבהם כן היה אפשר להסתכל, ובהם היה קורא את הקוויטלך ולימים נתנם במתנה לבנו הרה"ק ר' אברהם אלימלך מקארלין זי"ע, ובעת ביקורו האחרון בארץ ישראל בשנת

תרצ"ט לפני שחזר לאירופה נתנם הרה"ק מקארלין במתנה להגה"ח ר' אהרן הלטובסקי זצ"ל.

(והיה הגה"ח ר' אהרן מספר שהרה"ק הרא"א הי"ד אמר לו בשעה שנתן לו את המשקפיים 'אונז וועלן דאס שוין נישט מער נישט דארפן - אנחנו כבר לא נזדקק למשקפיים אלו יותר', הי"ד).

כפי שהאדם מבקש - כך יעננו הקב"ה

זימרו 'אתה נגלית' (מתפילת מוסף זר"ה) וכאשר הגיעו לתיבות "משה ידבר והאלוקים יעננו בקול", נענה ואמר: משה ידבר, לפי מה שיהודי מדבר ומבקש מהש"ת - 'אלוקים יעננו', כפי זה הקב"ה נותן לו וממלא משאלותיו".

נקיות המלבושים

כשלקחו שיריים מהקומפוט אמר: "פארפלעקט נישט די מלבושים, מען טאהר זיך נישט אויס שמיר'ן, מדארף זיין ריין" (אל תכתימו את המלבושים, אסור להתלכלך, צריכים להיות נקיים).

ואמר הרה"צ ר' זלמן בריזל בשם הרה"ק הריז'ינער זי"ע שפעם שפך אחד עליו מרק ולקח כנף בגדו וניקה, ואמר "מיר זענען ריין און איהר ווילט דאס איינרעכטן (אנחנו נקיים ואתם מבקשים ללכלך אותנו?)".

לכל זמן ועת

הבחין רבינו בהגה"ח ר' בעריש בריזל שליט"א שיצא מהיכל הטיש'ן ונענה רבינו כי 'מסתמא הוא עובד קשה לכך הלך מוקדם', אחר כך כשנכנס שוב אל הטיש אמר לו רבינו: "איך האב געוואלט שמועסן מיט דיר, נאר א מאל האב איך נישט קיין צייט, און א מאל האסט דו נישט קיין צייט".

לעשות תשובה

הגה"ח ר' אהרן הלטובסקי הגיע באמצע ברכת המזון, לאחר הושה"ט, אמר לו אד"ש: עושים תשובה לפני ראש השנה, והיום גם עשו תשובה, וגם אתם צריכים לעשות תשובה ולבוא קצת מוקדם.

עיניים שראו את הבעש"ט הק'

סיפר מהרה"ק הריז'ינער זי"ע שהגיע פעם למקום שהיה שם אחד שעוד ראה את הבעש"ט הקדוש זי"ע והלך לראות אותו ואמר שרוצה לראות העיניים שראו את הבעש"ט הק'.

ד משה רומז לכלל ישראל, דהא 'אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא' ובכל יהודי יש ניצוץ של משה רבינו, והיינו ד'משה ידבר' רומז על כל יהודי בעמדו להתפלל לפני השי"ת.

ה ועל דרך הא דאיתא מהרה"ק הרבי ר' ברוך ממעזבוז זי"ע על הפסוק 'הי חסדך ה' אלוקינו כאשר ייחלנו לך', החסידים של הקב"ה יורדים 'כאשר ייחלנו לך' כפי שיהודי בוטח ומייחל לישועת ה' - כך בהתאם לזה באים החסידים והישועות מלמעלה.

ומסופר שלאחר שנהרג הרה"ק רבי שלמה מקארלין הי"ד נסע בנו הרה"ק ר' משה מלאדמיר זי"ע אל הרבי ר' ברוך זי"ע למעזבוז, אמר לו הרבי ר' ברוך: אביך הק' נסתלק כי סיים את עבודתו בהאי עלמא, אבל מכל מקום לך, בנו, תמיד יחסר לך אביך, 'א קינד פעלט אלע מאהל אויס א טאטן', וממילא, הוסיף הרבי ר' ברוך 'וועט מען דיר וועלן פון הימעל טרייסטן - משמים ירצו לנחם אותך על האבדה הגדולה, ובכן, ירעיפו עליך משמים מדריגות כדי לנחמך, אך אתה אל תתנחם בהם, אם לא תתנחם אזי יתנו לך משמים עוד, וכל כמה שלא תתנחם - יתנו לך עוד ועוד ועוד.

הרה"ג ר' יאיר וינשטוק שליט"א - נו"נ לרבוה"ק

חותמו אמת

דברי אלוקים חיים שנאמרו על ידי כבוד קדושת מרן אדמו"ר הרה"ק הברכת משה זיע"א לבחורים המסתופפים בצלו
♦ בעת שולחנו הטהור ראש חודש אלול תשל"א ♦ מוגש לרגל יומא דהילולא של כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק רבי ישראל
מססאלין קרלין "הפרנקפורטער" זיע"א - ב' תשרי תרפ"ב

וסיפר איך זקנו הרה"ק ר' דוד צבי שלמה היה בסטאלין בימי צעירותו וראה את "הינוקא" רבי ישראל כשהיה עוד עולל מוטל בעריסה. והמשיך לדבר עוד הרבה מגדלותו של רבינו מפ"פ וחזר והדגיש את גודל מידת האמת שהייתה בו. חס ושלום אם היה כחוט השערה של שקר כבר לא היה שווה מאומה התפילה, התורה וכל דבר שהוא. הכל היה אצלו רק במידת האמת. ועל המילים האלה חזר כמה פעמים בחדרת אש קודש. "איין אהר נישט קיין אמת, וואלט נישט ווערד געווען נישט קיין דאווענען, נישט קיין לערענען, נישט קיין זאך".

בדרך הרגיל - המשיך ואמר - לילדים ובחורים צעירים יש יותר כוח. וכשנמצאים לבד, בלי חבורה לומדים מעט ומתפללים מעט בלי חיות. אם לכל הפחות תהיה לי זכיה להכניס בכס תורה ותפילה יהא לי חלק בזה וזה יהא טוב עבורי.

ושוב חזר לדבר על רבינו הפרנקפורטער וסיפר שפעם דיבר על בניו הקדושים, ואמר "א טאטע" כרחם אב על בניו. אם הייתי יודע על אחד מהם, שאינו אוחז במידת האמת לא הייתי חפץ בו כלל בזה העולם!

לאחר מכן האציל מברכותיו על הבחורים שילמדו גמרא ביראת שמים בדרך האמת, וכך להתפלל. ולא יכולים להגיע לזה אלא ביגיעה רבה, והוסיף שישמעו הכל מה שמדברים כדי להזכיר לבחורים. והזהיר שלא להחסיר שום תפילה בבית המדרש. "לא ייקח הרבה זמן עד שיבוא משיח צדקנו. ואלו פנים יהיו לו לחסיד קרלין שיגיע לקבל פני משיח, אם לא התפלל עם כולם בבית המדרש וכמו שחסיד קרלין צריך להתפלל. אלו פנים יהיו לנו כשנעמוד לפני משיח..."

פנקס השינה

הרה"ק רבי ירחמיאל משה מקוז'ניץ זיע"א התגדל בביתו של הבית אהרן ואצל בנו רבי אשר אדמו"ר הצעיר והוא היה "פארקאכט אין זיי" בווער ודבוק בשניהם. הבית אהרן פקד עליו שיישן מספר שעות קצוב ביממה ורצה שיישן יותר שעות, אך הוא בגלל סיבות מסוימות לא יכול היה לקיים את דבריו, והסתפק במיעוט שינה. אי לכך היה לו פנקס מיוחד בו רשם את מניין השעות שהחסיר מכפי שנצטווה על ידי הבית אהרן כדי להשלימן אח"כ...

ללמוד תורה ויראת שמים זה העיקר, אם רוצים ללמוד צריך להתפלל, ואם מתפללים יכולים ללמוד. לימוד צריך תפילה.

(מ'האט צוגענומען דעם סידר'ל פון דער וועלט). וזה יישאר עד ביאת משיח!

ולכן צריך להחזיק חזק בעניין התפילה.

ושאל את הבחורים אם כולם משתתפים בתפילה בקביעות בבית המדרש. כולם מוכרחים להיות יחד בעניין התפילה, אלע מוזן מיט האלטן מיטן דאווענען. כמו כן למרות שהאפשרות בידם להתפלל בפני עצמם, מכל מקום אחד מזקני החסידים יתפלל עמהם.

הבחורים דחקו את עצמם לשמוע את דברי קדשו. נענה ואמר: אל תידחפו. רבוה"ק אמרו, מי שצריך לשמוע ישמע אפילו כשעומד מרחוק. ומי שאינו צריך לשמוע, אזי לא ישמע אף כשיתקרב.

העיקר אצלנו היה ענין אהבת חברים. חלילה בעת שיש התחשמלות, אזי כל אחד האוחז בידו של המתחשמל וכן הלאה אפילו העשירי מושפע מזה ומקבל זרם. ומדה טובה מרובה היא, וכל אחד הקשור באהבה עם חברו יושפע לטובה. בקרלין הלא העיקר היה אהבת חברים, וכשאחד שמע מילה טובה היה משפיע על חברו, וכן הלאה כמו שכולם שמעו "אלע האבן געהרט".

אם יש חוט השערה של שקר - הכל לא שווה

אח"כ הזכיר את האחים החסידים המופלגים הרה"צ רבי משה יוסף הלטובסקי זצ"ל ואחיו הרה"צ רבי יהושע העשיל ז"ל שהסתופפו בצל קדשו של הפרנקפורטער וראו שם הרבה. הם היו פארקאכט (בערו) בהייליגן פרנקפורטער. אצלו היו צריכים להיות בר דעת כדי להבחין ולראות. הוא היה טמיר ונעלם.

אח"כ דיבר מרבינו הזקן בעל הבית אהרן: הוא התפלל ולמד. התפלל בקולי קולות ולמד ח"י שיעורים במעת-לעת. בנו "אדמו"ר הצעיר" רבי אשר, אותו לא ראו בעבודתו בתורה ותפילה, רק עניין מקוואות ראו אצלו והאריך מאוד בעבודתו זאת והתפלל מאוחר. והתפילה הייתה אצלו כהרף עין ולא ראו אצלו עבודתו בגלוי.

פעם אחת התאונן רבי אשר לפני אביו: אתה מתפלל, אתה לומד, אבל אני... וענה לו אביו: "אבל אתה הרי עושה את עבודת המקוואות" די פראוועסט דאך מקוואות, ועדיין לא נחה דעתו. נענה אליו אביו ואמר, "לכן, בנך, אונזער קינד, הילד שלנו, (דהיינו רבי ישראל מפ"פ) אותו לא יראו לא מתפלל ולא לומד, והוא יהיה יותר גדול משנינו.

פתח ואמר לאחד הנוכחים בלשון קדשו: (מתורגם מאידיש מילה במילה)

"הם (הזכיר לפני כן שמותיהם של כמה חסידים קרלין שהכיר) הכירו חסידים שעוד נסעו לפרנקפורטער הקדוש, אז כעת הסעודה היא לכבוד ההייליגער פרנקפורטער. הוא היה גדול מאוד... במידת האמת הוא היה מופלג מאוד. העיקר אצלו היה אמת. תנועה של שקר היה אצלו סכנת נפשות, הוא לא יכול היה לסבול תנועה של שקר.

הוא (הפ"פ) אמר: "א איד דארף עסן נישט פרעסן (יהודי צריך לאכול ולא לזלול) טרינקען נישט זויפן (לשתות ולא לסבוא, לשתות בתאוה) שלאפן נישט פאפן" (לישון ולא להשתקע בשינה ולישון הרבה). והוסיף: הדברים האלו, אם יקיימו אותם... אני מתכוון גם אל עצמי. הבעל שם טוב הקדוש לא הייתה דעתו נוחה מתעניתים. פשוט, בגלל שצריך ללמוד את ההייליגע גמרא והתעניות מחלישות את האדם. צריך שיהיה לו ראש, דעת מיושבת ללימוד, אבל לאכול ולא לזלול. לאכול כמו יהודי. גם לשתות כך. אבל לא לשתות כמו שתיין אלא לשתות כמו יהודי. צריך לישון כדי שתהיה לו דעת מיושבת ללמוד את הגמרא הקדושה, אבל לא לישון שינה של תאוה, של שקיעה בשינה מרובה. צריך לישון כמו יהודי. אלו היו המילים שלו (של הפ"פ) הוא היה גדול מאוד. ער איז גיווען גאר גרויס...

ואח"כ דיבר מעניין התפילה. ואמר: עניין התפילה אצלנו יישאר עד ביאת המשיח. וסיפר מה שמעו בעצמו מזקנו הקדוש הרבי ר' דוד צבי שלמה זיע"א מעניין התפילה, וסיפר כך:

הרה"ק רבי אשר מססאלין זיע"א (בנו של רבי אהרן הגדול מקרלין זיע"א) ועמיתו הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א בהיותם אצל רבם הרה"ק רבי ברוך ממעז'בוז' זיע"א שהתפללו בקולי קולות והתלהבות ורבי ברוך ביקש מהם שיתפללו בשקט, הם עברו לחדר השני אבל הוא המשיך לבקש מהם עדיין שיתפללו בשקט, כי את צעקותיהם היה אפשר לשמוע עד דער צענטער גאס (מרחק עשרה רחובות) ולבסוף הפטיר הסטאלינער ואמר לחברו רבי מרדכי, מה יש לנו לשאול אצל הזקן, כוח התפילה הוא אצלנו (וואס פרעגין מיר נאכן אלטן, דער דאווענען איז ביי אונז) והוסיף שהתפללו עוד יותר בקול. וכן סיפר עוד מה ששמע מזקנו הקדוש שבעת הסתלקותו של רבינו הזקן הרה"ק הבית אהרן זיע"א אמרו עליו צדיקים שלקחו את הסידור מהעולם

וביקש שימסרו לו אח"כ אם זה השפיע, וסיים: צריך להודות להשי"ת, ואיך מודים? על ידי שלומדים גמרא עם יראת שמים.

דער אמת איז גיוואלדיג

הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זיע"א היה לו תלמיד הרה"ק רבי רפאל מבערשיד זיע"א שעמל ביגיעה רבה לקנות מידת האמת. פעם אחת היה אצל הריז'ינער זיע"א ושם התנהגו בהרחבה דרך מלכות. הביאו לפניו צנצנת עם לפתן וצלחת של זהב, וכפית ומזלג של זהב. ור' רפאל התחיל לאכול ושאל בתמימות למה צריכים את כל הכלים האלה, הלא הצנצנת לבד עם כפית גדולה דיו... וסיים הרבי דער אמת איז גיוואלדיג.

אומרים בשם הרה"ק הנועם אלימלך זיע"א (ואמר רבינו, אני לא ראיתי את זה בספר) יותר טוב לאכול הרבה מלאכול מעט. והסביר, אם אוכלים הרבה יכולים להיות רק זולל וסובא, אבל אם אוכלים מעט משום שמתביישים מבני אדם, זוהי תקרובת עבודה זרה. ופנה אל הבחורים ואמר להם עסט (אכלו) עסט. עסן נישט פרעסין וכנ"ל. יכולים לאכול הרבה וזה לא געפרעסין ויכולים לאכול מעט וזה נקרא זיליה כי זה לשם תאוה. שלאפין נישט פאפין. ואמר בשם הרבי מלובלין זיע"א שלא לענות עצמו בענייני השינה, והוסיף בזה הלשון בשם הדברי חיים מצאנז: יותר טוב להיות בן אדם שעה אחת אחרי שינוח כראוי מלהיות עשר שעות סוס. שיישן שיתין נשמין ונשאר סוס.

עוד אמר, כשתלמדו תורה עם יראת שמים תדעו כבר מעצמכם כיצד להתפלל.

ולקראת ברכת המזון שרו 'על הכל' ואמר על הכתוב ונראהו עין בעין, איתא שלנשמה קודם ירידתה לעולם הזה לא היה חסר לה כלום, ולא ירדה לעולם הזה אלא כדי שתקבל שכר חלף עבודתה ולא יהיה השכר בחינת נהמא דכיסופא, וכמו שאמרו ז"ל (ירושלמי ערלה פ"א ה"ג) אמר רבי יהודה בר חנין, סימנא דאכיל מן חבריה בהית מסתכל ביה. כלומר, שמי שאוכל לחם חסד מחברו בוש הוא להסתכל בפני חברו. וזהו שאומרים בתפילה "על הכל" שלפני קריאת התורה בשבת קודש, "ונראהו עין בעין", כלומר שנוכה לעמול ולהתייגע שנוכל לראותו עין בעין ולא נבוש לאסתכלי באפיה, ואם ישגיחו על העיניים יוכלו להסתכל עם העיניים אח"כ. וזהו פירוש ונראהו עין בעין שיוכלו להסתכל עם העיניים.

לפני שיצא ביקש שיתנו לו דו"ח על מהלך כל בחור ובחור בלימודו ובתפילתו.

נ"ז). איך באים לאהבת חברים, ע"י ענווה. זקני הרה"ק רבי דוד מלעלוב זיע"א אמר שאם שתי האותיות יו"דין הינם זה לצד זה ביחד אזי זה שם הקדוש. ואם אחד למעלה מהשני, אזי אינו שם אלא סימן מפסיק. אהבת חברים מביאה כל טוב, ואם אין נראין בעיני עצמם אחד גדול מהשני זה מביא לידי אהבת חברים.

יינה של ארץ ישראל

שאל בחור אחד האם הוא נכדו של הוואלטשיסקער (הרה"ק רבי אריה לייב מוולאטשיסק זיע"א מתלמידי המגיד ממעזריטש זיע"א). הוואלטשיסקער היה מחותן של הרבי מלובלין. בנו של הולובלינער היה בזיווג ראשון חתן הוואלטשיסקער. הוא היה מהחבריא של המגיד ואח"כ נסע לארץ ישראל (ומנו"כ בצפת) ושלה מכתב להרה"ק החוזה מלובלין זיע"א וכתב לו בפרוטרוט איך עברה עליו הנסיעה וכתב גם שהיין בארץ ישראל הוא טוב מאד, ומתחרט על מה ששתה היין שבחו"ל בזמן שיש בארץ ישראל יין כל כך טוב. הרה"ק מלובלין החזיר לו אגרת תשובה וכתב עליו את התואר "מרא דארעא דישראל", ולמה כתב לו כך, מפני שמיד כשהגיע לארץ ישראל הרגיש שהיין טוב מאוד. רז"ל אמרו כל המתפתה ביינו יש בו מדעת קונו (עירובין ס"ה ועיי"ש שנאמר וירח ה' את ריח הניחוח, בראשית ח כ"א, ומבאר רש"י, המתפתה ביין - שמפייסין אותו על דבר ומתרצה כשטוב לבו ביין: ריח הניחוח - ואמרן לעיל דריחא דומיא דמשתייא הוא וכתוב ויאמר אל לבו לא אוסיף וגו' דאירצי: דהיינו שמתפייס ביין דומיא מה שנאמר וירח ה' את ריח הניחוח ונתפייס) נכנס יין יצא סוד - סוד ה' ליראיו.

מ'דארף הארעווען, מ'דארף הארעווען. צריך לעמול, צריך לעמול. אדם לעמל יולד. לבחור יש אלף דאגות, ואם ילמד גמרא עם יראת שמים לא תהיה לו שום דאגה.

אבי הקדוש אמר בשם אחד מבני הרה"ק מטשענאביל זיע"א, מהסקווערער או מהטאלנער, על הכתוב ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן פדהצור (במדבר ז נ"ד) ופירש באופן זה, **נשיא** לשון עלייה והתרוממות, **מנשה**, די פארגעסיגע קינדער (הבנים הנשכחים, מלשון כי שנשי אלוקים) **גמליאל** גם לי אל, אם הוא אומר לעצמו שהוא גם שייך להקב"ה, **בן** אז נהיה בן, **פדהצור**. פירושו שפודה צור שפודה את הבורא כל עולמים.

ונראה היה שעומד לסיים, ושאל 'סי וועט זיין גענוג?' אם זה לא מספיק נשב עוד פעם.

בשם האדמו"ר הקדוש מבעלזא זיע"א: בנוסח התפילה במוסף של ראש חודש מתפללים "ושעירי עזים נעשה ברצון, ואמרו חז"ל (במדרש) שבעת בריאת העולם היה אור הלבנה כאור החמה. אמרה הלבנה לפני הקב"ה אין שני מלכים משמשים בכתר אחד. אמר לה הקב"ה לך ומעטי את עצמך. וזה השעיר מכפר על הקב"ה. שהקב"ה אומר הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח (שבועות ט ע"א). אבל לעתיד לבוא יהיה אור הלבנה כאור החמה לא יצטרכו להביא את השעיר, אז יהיו ושעיר עזים נעשה ברצון (ולא כחובה).

מעלת הבנשי"ק

הבחורים נדחפו לקבל שיריים מהרבי והוא אמר "העניין של שיריים הוא סגולה ליראת שמים, דשיריים משמעותה שעוד חסר משהו, שהוא עוד צריך לשיריים", והוסיף בענותותו על עצמו "גם לי חסר ליראת שמים. איזה מעלה יש לבנן של קדושים? הבושה! כמאמר רז"ל העובר עברה ומתבייש בה מוחלין לו על כל עוונותיו, וזה המעלה בבן קדושים שמתבייש כשרואה איך היו נראים אבותיו הקדושים לעומתו ואיך הוא נראה".

שאל הרבי, אפשר שוין גענוג? אולי כבר דיברתי מספיק. כולם כבר שמעו וקבלו "דערהערט". צריך להתפלל בנוסח המקובל כולם ביחד וללמוד הגמרא הקדושה ביראת שמים, ולהתהלך רק עם האמת, כמאמר רבינו מפ"פ זיע"א שאין לנו ולסיגופים כלל ואין אנו יכולים להחליש את עצמנו, כי המוח הוא חלש. מיר האבין קליינע מוחות. מ'דארף האבין כוחות. ולאחד הבחורים נענה ואמר שצריך להיות שקוע בלימוד התורה ולא בהבלים.

איתא בגמרא (הוריות דף י ע"ב), אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מאי דכתיב (הושע יד, י) כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם, משל לשני בני אדם שצלו פסחיהם. אחד אכלו לשום מצוה ואחד אכלו לשום אכילה גסה. זה שאכלו לשום מצוה - צדיקים ילכו בהם. זה שאכלו לשום אכילה גסה - ופושעים יכשלו בהם. וכתוב (דברים ל"ד י) וְלֹא-קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה, ואמרו רז"ל ספרי (ברכה לט) בישראל לא קם אבל באומות העולם קם ואיזה, זה בלעם הרשע. זה לעומת זה עשה האלוקים. צד הקדושה כנגד צד הטומאה, והיכן יודעים אם זה מצוה או עבירה? איתא בשם הצדיקים: אם אחר עשיית המצווה באים לדבקות הבורא ית"ש ויתעלה, ראייה שזה היה מצווה, ואיך מגיעים לידי דבקות? על ידי ענווה. כדכתיב אני ה' אשכון את דכא, (ישעיה

היות והוצאות הגיליון מידי שבוע בשבוע

כרוכות בטרחות גדולות ובהוצאות כספיות מרובות

אבקש שכל אחד ואחד ישתתף בהוצאות הגדולות לזיכוי הרבים

זכות זיכוי הרבים יעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם ונחת מכל יוצ"ח

לתרומות: **בנדריים פלוס ע"ש אהל מועד, או אצל הרב אהרן לוסטיג משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א**

לעילא ולעילא

תפוחי זהב במשכיות כסף, ליקוטים חדשים, עובדות ושיחות קדושות מרבותינו הקדושים
על 'ראש השנה' שלא נדפסו בספר 'לעילא ולעילא'

משל פולחן לב לפני התקיעות

שח בקדשו כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א:

הרה"ק ה'חידושי הרי"ם' זי"ע שאל פעם את הרה"צ ר' צבי הירש פארציווער ז"ל שהתפלל תפלת המוספין של ראש השנה בעיר טורטשין, אם הוא יודע לספר לו איזה דבר תורה מהרה"ק ר' יוסף זצ"ל מטרטשין בנו של הרבי מלובלין זי"ע א.

והשיב לו רבי צבי כי דברי תורה אינו זוכר, רק מעשה, שפעם אחת בראש השנה לפני התקיעות בא הרה"ק ר' יוסף לבית המדרש ואמר למתפללים: "מוסר לא אגיד לכם, תוכחה לא אומר לכם, רק מעשה אספר לכם", וכך סיפר:

בעיר אחת היה גביר אחד מוכר יין נכבד ותלמיד חכם. באותה עיר כיהן ברבנות רב מפורסם שהיה גדול הדור, פעם ביקש המרא דאתרא לחלוק כבוד ויקר לגביר הת"ח שבעירו, והגיע לבקרו בביתו באחד הרגלים.

הגביר ההוא בראותו את הרב בא לביתו נבהל מאד וכבדהו מאד לשבת יחדיו, ומיד קרא הגביר למשרתו ואמר לו לך מהרה אל המרתף ותביא לכאן תיכף בקבוק יין מהטוב והמשובח ביותר, והסביר לו במדויק כי בשורה השלישית עומדים חמשה חביות, ומהחבית האמצעית תמלא את הבקבוק, כי היין הזה הטוב מכולם, רק לך מהרה.

עבר זמן רב הגביר יושב ומשוחח עם הרב בדברי תורה והעלם המשרת לא בא בחזרה עם היין, השתומם על זה הגביר וביקש מחילה מהרב שימתין מעט והוא בעצמו ילך אל המרתף להביא היין ולראות מה קרה למשרתו. בהיכנסו אל המרתף נבהל הגביר לראות שהמקום הפוך וזרוע הרס וחורבן, כמה חביות פתוחות, כמה חביות מגולות תחת מגרפותיהם כי לא נסגרו, וכמה בקבוקים יין מונחים שבורים על הרצפה מתוכם נשפך יין, והעלם המשרת איננו.

עלה הגביר מהמרתף בלב נשבר מהנזקים שעשה לו העלם המשרת הזה ומיד התחיל לבקש ולדרוש היכן המשרת, הוא קרא בקול בשמו עד שמצא אותו שוכב מעל התנור והכירים (פייעקעליק), והוא עונה לו משם:

"אני רוצה שתוסיפו לי מכאן ולהבא על שכרי הוספה כך וכך, כי המשכורת שלי קטנה ומועטה מד..."

עד כאן סיפר הרה"ק ר' יוסף, והנמשל מובן, ונענה ה'חידושי הרי"ם' באזני הרה"ר צבי

פעולות חיצוניות, הוא לא הרבה בדיבורים, לא אמר מוסר, אבל ההשראה העילאית ששררה במחיצתו, רוממה והגביהה את כל המסתופפים בצלו טפח מעל הקרקע.

לא אשכח איך במוצאי שבת סליחות, כבר ב'מעריב' של מוצאי שבת כבר הרגשנו שהרבי מוביל אותנו 'אריין געפירט' לאטמוספירה' קדושה של הימים הנוראים, אף שהוא לא אמר מאומה, הוא לא היה צריך לומר כלום, הוא הכניס אותנו - את כל הקהל לעולם שלו, וזה היה יותר מכל מילה ואמירה.

והיה זה מחזה מופלא שחזר על עצמו מדי שנה: מוצאי שבת סליחות, העולם מגיע ומתקבץ מרחבי הארץ, רבינו עורך את שולחנו לסעודת 'מלוה מלכה', מגישים לשולחן קוגל והרינג וכו', וכל האווירה בביהמ"ד שרויה בניחותא ושלווה, ללא כל מתח.

אך הנה, ברגע שהסתיימה הסעודה ורבינו התעטף בטלית ניגש אל העמוד והתחיל רק לומר התיבות 'אשרי יושבי ביתך', באותו רגע כל האווירה בבית המדרש השתנתה ונשערה באחת (עלעקטעריזירט), הקהל כולו נאחז ביראה והתעוררות שאין לתאר, באחת השתנה הכל לבלי הכר.

על השולחן עוד מונחים היו השיריים של 'מלוה מלכה' שהמחישו בדממה את המהפך השינוי הגדול שהתחולל כאן בן רגע, ההיכל כולו געש ורעש כיורה רותחת, כתלי ביהמ"ד זעקו 'זוחלים ורועדים מיום בואך', כך היה הדבר חוזר על עצמו מדי שנה.

ולאחר הסליחות, כשה'עולם' עבר להגיד 'גוט יאהר' לרבינו, היה זה תענוג עילאי רק לעמוד ולהתבונן בעבודת הקודש של רבינו, איך הוא מברך כל יהודי ב'א גוט יאהר', עם כזה חיוך מאיר, העין לא שבעה לראות את המאור פנים והאהבת ישראל שקרנו מפניו לכל יהודי העובר לפניו.

העניק לו את כל הפידינות

מוסיף ומספר הגה"ח רבי יצחק שליט"א: ומדי דברי על ה'אהבת ישראל' של רבינו, זכורני שנה אחת בערב ראש השנה, תור ארוך של אנ"ש המתין לגשת אל רבינו עם קוויטל ופדיון, לפני בתור עמד אברך בן טובים שהביא עמו לרבינו פדיון גדול של אלפי שקלים.

כמה אנשים אחריו עמד יהודי שבור לב ונזקק, רגע לפני שהגיע תורו לגשת אל רבינו סובב הלה את פניו אל העומדים בתור ואמר להם בחיוך, בשפתו: "אתם רוצים לראות משהו? בואו ותראו".

מפארציווע שהמשל הזה נאמר בחכמה נפלאה, עכד"ק.

והנה המוסר השכל היוצא ממעשה זה, שבכל השנה אנו מקלקלים במעשינו את כל הדברים שאנו צריכים לשמור עליהם, את האברים ושאר עניינים, ואזי מתייצבים אנו בראש השנה ומבקשים מהש"ת שלא היה לנו די בכל הטובה שנתן לנו בשנה האחרונה אלא מבקשים שיוסיף לנו כהנה וכהנה גזירות טובות, שתהיה השנה הבאה טובה ומעולה יותר מקודמתה, ולכאורה באיזה פנים כלל יכולים אנו לעמוד לפניו ולבקש על זה, לאחר כל הנזקים שגרמנו בשנה הקודמת.

אכן לזה ניתן לנו חודש אלול, כדי שנתקן בו כל מה שפגמנו וקלקלנו בשנה הקודמת ולשוב בתשובה על כל מעשינו, ואז יהיה לנו איזה פנים לבוא לפניו ית' ביום הדין ולבקש להיכתב בספר חיים ברכה ושלוש ופרנסה טובה וגזירה טובות ישועות ונחמות, למרות כל הנזקים והפגמים שעשינו בשנה החולפת, כיון שתיקנו אותם ועשינו תשובה על כל חטאינו.

ודבר זה כשלעצמו יש בו כדי לעורר אותנו בימים אלו לשוב אל ה' ולתקן מעשינו (מתוך שיחת קודש לאברכים חודש אלול תשע"ד, פתגמי קדישא).

הפלא במוצאי שבת סליחות

שביבי עובדות ותיאורים יקרים מתוך שיחה שקיימנו בימים אלו עם הגה"ח רבי יצחק אייגר שליט"א רב ומו"צ בקהילתנו וראש כולל להוראה 'מתיבתא דרבי שמעון' בבית מדרשנו בבני ברק:

היה זה בירח האיתנים תש"ע, ימים ספורים לאחר הסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע בליל יום הקדוש תש"ע, באותם ימים שמעתי מפי אחד מזקני ופארי החסידים שליט"א שקונן במר ליבו:

"מיר האבן געמיינט אז מיר זענען געהויבן - חשבנו שאנשים מרוממים אנחנו, כסבורים היינו כל השנים שאנו זוכים לעבור את הימים הטובים והמועדים בהתעלות מכוח עצמנו, אך לא ידענו שהכול הוא מכוחו של הרבי זי"ע, הוא זה שהגביה ורומם את כולנו, הוא הסעימנו טעם של התעלות ורוממות בכל המועדים והזמנים, ועכשיו כשהוא זי"ע נסתלק מרגישים אנו את מצבנו האמיתי..."

אמירה זו שנחרטה בליבנו פותחת שער בבואנו להעלות ולהיזכר בימים הנוראים בצל כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע. אצל רבינו זי"ע לא ראו כמעט

הוא ניגש אל רבינו ואמר לו בפשטות: 'רבי אין לי כסף לראש השנה', ורבינו לא היה צריך לשמוע יותר מזה... "אתה תחזיק את הידיים שלך" פקד עליו רבינו ומיד הגביה בעצמו את המפה ורוקן את כל תכולתה היקרה, עם כל אלפי השקלים שהיו בה, ומילא את חופניו של אותו יהודי בכל הכסף שהיה על השולחן...

וכן היה גם בראש השנה, למרות שראשו ושרעפיו היו בשמי גבוהים, מעולם לא שכח רבינו להתעניין בשלומו ובגשמיותו של כל יהודי.

זכורני בראש השנה האחרון כשעברנו לבילי ראש השנה לאמירת 'לשנה טובה' עצר אותי רבינו ושאל 'איהר האט א גוטע דירה - יש לכם דירה טובה לר"ה?' ונפעמתי אז לראות איך גם בשעה נשגבה זו לא משים מליבו של רבינו צרכיהם של ישראל, איך הוא יורד מן ההר אל העם, עיניו וליבו עסוקים להתעניין בזולת, לשמוע שהשני מסודר.

אגב בעניין זה שמור עמי מעשה פלא, היה זה בשנה בה התפללו קהל אנ"ש בר"ה בביהמ"ד סאטמאר בירושלים, הוה עובדא ובבוקרו של ערב ראש השנה טרם הצלחתי להשיג דירה בירושלים.

לאחר תפילת שחרית נכנסתי לחדרו של רבינו והזכרתי עצמי שטרם השגתי דירה לר"ה בירושלים. רבינו שאלני בתגובה "האם זה עוד 'בכדי שיעשו' להשיג דירה?" השבתי שכן, ואזי בירכני רבינו שאמצא דירה. וראה זה פלא, שעה קלה לאחר מכן קיבלנו טלפון שזה עתה התפנתה דירה במרחק של 'שתי פסיעות' מביהמ"ד סאטמאר בירושלים, היה זה ממש מופת גלוי.

מליצת יושר: ראש השנה שחל בשבת

זכורני, מוסיף הגה"ח רבי יצחק שליט"א, פעם בראש השנה שחל בשבת אמר רבינו ז"ע בשולחן הטהור (היה זה בשנים בהן התפללו בביהמ"ד ב'בתי הורנטיינ') מליצת יושר כי טוב מאוד שחל ר"ה בשבת, דהנה מצינו שבשבת יש לאדם צורה אחרת מכל ימות השבוע והוי בגדר פנים חדשות (עיין ב"ר, פי"א, ב, ותוס' כתובות ז, ב) וא"כ כשדנים את האדם בשבת רואים הדיינים שאין זה אותו אדם שעליו אומרים המקטרגים את טענותיהם וכו', שהרי יש לו צורה אחרת לגמרי, ובוה יוצא משפטו לטובה.

ב'עשרת ימי תשובה' היה רבינו אומר את הסליחות בהשכמה, וגם אם היה מתפלל שחרית יותר מאוחר, הרי שאת הסליחות עצמם היה אומר מוקדם בשעה שש בבוקר, וראינו שיש לו עניין בזה.

כאמור, אצל רבינו ז"ע כמעט שלא נראו פעולות חיצוניות, אך ראו שבוערת כאן אש להבה, כך היה בכל יום באמירת הסליחות, ומי מדבר על סליחות של 'שלוש עשרה מידות', האש הזאת הגביהה ורוממה את כל הציבור, כולם התעלו והתרוממו מכוח האש הזאת שבערה בו.

אגב, דבר נפלא הוא שרבינו ז"ע נפרד מבחורי אנ"ש בחלוקת רימונים לראש השנה, היה זה כשבע לפני ראש השנה תש"ע, נערך אז כנס הכנה לר"ה לבחורי אנ"ש ועלה בדעת ראשי החבורות לקנות רימונים שהרבי יחלק לבחורים.

הייתה זו הפעם האחרונה שרבינו השתתף בחייו בכנס של הבחורים, ואכן כל בחור זכה אז לקבל מידי רבינו רימון, בכך למעשה נפרד רבינו מהבחורים - פרי טיפוחיו ועמלו. זכורני שביקר אז אותם בלשו"ק: "מזאהל האבן נחת פון ענק - שירו ממכם נחת".

השיחה בליל ראש השנה האחרון

מספר הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א: היה זה בליל ראש השנה תשמ"ז - האחרון לחיי "כ"ק מרן אדמו"ר הברכת משה ז"ע. אותו ראש השנה התפללו קהל עדתנו בביהמ"ד 'זופניק' בירושלים שנשכר כדי להכיל את כל הציבור הגדול.

בליל א' דראש השנה עברו כל הקהל להתברך בברכת 'לשנה טובה' אצל רבינו ה'ברכת משה' ז"ע שהיה חלוש מאוד ושכב בחדר הסמוך לביהמ"ד, כאשר למרות ייסוריו האיר פניו כעמודא דנהורא לכל יהודי שעבר על פניו.

והנה לאחר שסיים כל הקהל לעבור שאל רבינו "ר' חיים אשר איז נאך דא? - האם הגה"ח רבי חיים אשר לדרמן זצ"ל מגדולי וחשובי אנ"ש עדיין נמצא כאן?", המשמשים יצאו ונוכחו שהוא כבר הלך לביתו, הורה רבינו שיקראו לו בחזרה.

מיד מיהרו כמה מהמשמשים לביתו של רבי חיים אשר שהתגורר לא רחוק יחסית, ברח' אדמון, והוא בשמעו שרבינו כמובן מיהר והחיש צעדי לחדרו של רבינו.

בהיכנסו לקודש פנימה פנה אליו רבינו בחביבות 'חיים אשר', ווען דער טאטע איז געווען די לעצטע מאהל ביים פרנקפורטער ז"ע - כשהאבא ז"ע, "כ"ק מרן אדמו"ר הרשנ"נ ז"ע, היה אצל רבו ה'פרנקפורטער' הרה"ק רבי ישראל מסטאלין ז"ע בפעם האחרונה, בשהותו בעיר וורשא, בקיץ תרפ"א.

שהה אצלו האבא ז"ע בשבת קודש ולאחר השבת נכנס אליו עם קוויטל בו רשם את כל בניו, בדרך כלל היה הפ"פ ממעט בדיבורו בשעת קריאת הקוויטלך, אך הפעם בהגיעו לשם שלי (של רבינו ה'ברכת משה') נענה **'למה הוא לא הגיע, הוא הרי משלנו - ער איז דאך פון אוזערע'.**

"האבא ז"ע אמר שאכן לפי התכנית אמור הייתי להצטרף אליו לוורשא, אך לבסוף הוחלט שאסע לראש השנה לסטולין. בשמוע זאת הפ"פ נענה 'ווער וייסט - מי יודע מי יודע', וכך הוה, בסופו של דבר לא זכיתי לראותו, הוא נסתלק בראש השנה תרפ"ב בעיר פרנקפורט".

וסיים רבינו בהתרגשות עצומה ובשברון לב: "איני יודע במה יש לי שייכות אל ה'הייליגער פרנקפורטער', אולי 'מיט די ביסעלע אמת' - עם המעט אמת שיש לי"... ומיד פנה אל רבי

חיים אשר ואמר לו 'א גוט יום טוב', ובוה הסתיימה השיחה.

החוט המשולש

עוד מספר הרה"ח ר' שמואל שליט"א מאז שקיבל "כ"ק מרן אדמו"ר ה'ברכת משה ז"ע את השיתוק ל"ע לא יצא לנסיעות מביתו, עד כי אפשר לספור על כף יד את כל הנסיעות שערך באותן שנים.

אבל על שלוש נסיעות בשנה לא ויתר: לעיה"ק ירושלים לימי ראש השנה כמנהג רבוה"ק על יסוד מאה"כ 'כל הכתוב לחיים בירושלים', לקציר חיטים ולקבר רחל ביום ההילולא י"א חשוון, על שלש אלה לא ויתר ונסע במסירות נפש.

ואתה בוא לירושלים

מספר הרה"ח ר' משה לוסטיג שליט"א גבאי בית מדרשו בעיה"ק צפת: סיפר לי הרה"ח ר' צבי גורדון שליט"א שאביו, הרה"ח ר' אברהם יוסף ז"ל, קיבל באחת השנים אירוע מוחי כמה ימים לפני ראש השנה.

אותה שנה ברור היה להרה"ח ר' צבי שהוא נשאר בבני ברק לצד אביו המתאושש, אמנם כאשר עבר להתברך מרבינו ז"ע כמה ימים לפני ר"ה, שאל אותו רבינו: "אתם נוסעים לר"ה לירושלים?".

ר' צבי השיב שתכנן להישאר לצד אביו בב"ב, אך רבינו אמר לו נחרצות: "שטעל א אנדערער און קום אין ירושלים - תעמיד מישהו אחר שישהה לצידו בראש השנה, ואתה בוא לר"ה לירושלים..."

טרם יקראו ואני אענה

מספר אחד מחשובי אברכי אנ"ש שליט"א: באחת השנים עלה בדעתי לנסוע לשהות בראש השנה במקום מסוים, ההחלטה כבר קנתה שביתה בליבי, אלא שבתוך תוכי ניקר הספק אם ראוי הדבר שלא להיות בירושלים בר"ה כמנהג רבוה"ק.

במוצאי שבת סליחות כשעבר כל הקהל להתברך מפי קדשו לאחר הסליחות, חשבתי לעצמי לשתוח בהזדמנות זו את התלבטותי בפני "כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע.

תוך כדי עמידתי בתור שיתפתי בכוונתי את אחד ממיודעיי, והוא בשמעו זאת אמר לי תיכף ומיד: 'אינך צריך לשאול את הרבי, אתה תראה שהוא יגיד לך על כך מעצמו'...

התור ממשיך להתקדם, הקהל הגדול עובר על פני רבינו שמברך כל אחד בכתובה וחתימה טובה, וראה זה פלא מבין כל המוני העוברים על פני רבינו, היחיד שהרבי עיכב לרגע, הייתי אני...

רבינו פונה אליי ושואל אותי בקצרה: "בראש השנה אתה איתנו בירושלים?"... כמובן ששאלתו של רבינו הייתה עבורי כתשובה ברורה לספקותיי שבאותו רגע סרו מאליהם, בחינית 'טרם יקראו ואני אענה'.

בראש השנה כל באי העולם עוברין לפני כבני מרון, שנאמר (תהלים ג) היוצר יחד לבם, המבין אל כל מעשיהם (ראש השנה א, ב). ופירש הרע"ב מברטנורא כבני מרון, ככבשים הללו שמוציאין אותן בפתח קטן זה אחר זה לעשרן. ויש לומר דלכן שייכו רבותינו ז"ל את ראש השנה למעשר בהמה, דהנה אמרו חז"ל (בכורות ט, טז) קפץ אחד מן המנויין לתוכן הרי אלו פטורין, להורות שגם אצל בני אדם אזי אם אחד שב בתשובה שלימה לפני השי"ת יכול לפטור את כל העולם כולו, ולהכריע לכך זכות, וכמו דאיתא בגמ' (יומא פו:) תניא היה רבי מאיר אומר גדולה תשובה שבשביל יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם כולו, וזהו שאמרו עוברין לפני כבני מרון, כמעשר בהמה אשר אם אחד חוזר וקופץ פוטר את כולם, כן יחיד ששב בתשובה פוטר את כל העולם.

(תשס"ג)

הנה איתא בגמרא (סנהדרין צה.) בת דינא בטל דינא, פירוש כיון שלן דינא ונתעכב בטל הריב, כן הוא בראש השנה כיון שהוא שני ימים ולן דינא שוב הרי בטל הריב, ויוצאים ישראל בדימוס, ובוזה"ק (חלק א, רלא) א"י דראש השנה שני ימים יומא קמא דינא קשיא ויומא בתרא דינא פריא.

(תשס"ג)

יה רצון שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה. יש ליתן טעם מפני מה אומרים שנה טובה ומתוקה, דהנה כל מה דעביד רחמנא לטב עביד ומפי עליון לא תצא הרעות, גם מה שנראה לעינינו כדבר שאינו טוב באמת הוא טוב, הלכך אנו מבקשים מהשי"ת שיחדש עלינו שנה טובה ומתוקה, שתהא השנה הבאה עלינו לטובה, גם מתוקה, בבחי' הראנו ה' חסדך, שנזכה לראות בעצמנו את הטוב שבגזירותיו של מקום.

(ראש השנה, תשנ"א)

בסימנא טבא שעושים בליל ראש השנה, אנו מתפללים לאחר אכילת הרוביא 'יה"ר שירבו זכויותינו', ואחר אכילת הרמון אנו מתפללים 'יה"ר שנרבה זכויות כרמון'.

י"ל, על פי דרז"ל (ערוכין יט.) עה"פ (שיר השירים ד, ג) כפלח הרמון רקתך, דאפילו פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון, ובאמת איך שייך לומר על פושעי ישראל שהם מלאים מצוות כרמון, אלא שעל ידי תשובה נעשים מלאים מצוות כרמון, וכאמרם ז"ל (יומא פו:) העושה תשובה מאהבה זדונותיו נעשות לו זכויות, וזהו פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון, היינו על ידי ששבים בתשובה שלמה מאהבה, וזדונותיהם נהפכים להם לזכויות, נעשים מלאים מצוות כרמון.

וזהו פירוש יה"ר שנרבה זכויות כרמון, רמז לפושעי ישראל שנעשים מלאים מצוות כרמון על ידי תשובה מאהבה כנ"ל, היינו יה"ר שנזכה לבא לידי תשובה מאהבה, ואז נרבה זכויות כרמון, על ידי שיהפכו זדונותינו לזכויות, ואחר אכילת הרוביא אנו מתפללים יה"ר שירבו זכויותנו, כפשוטו, דהיינו שנזכה להרבות במצוות ומעשים טובים, ועל ידי זה ירבו זכויותנו.

(תשנ"ז)

לצופה נסתרות ביום דין לקונה עבדיו בדין. יש לומר על פי הגמ' (קידושין יא.) וכן הובא ברמב"ם (פרק טו מהלכות מכירה הלכה ג) הקונה עבד ונמצא

בו מום המפריע מעבודתו ולא ידע הקונה מזה המום קודם הרי בטל המקח, והנה הקב"ה קנה את ישראל לו לעבדים כדכתיב (ויקרא כה, נה) כי לי בני ישראל עבדים, והגם שנמצאו בהם מומים לא בטל המקח, כי הלא לפניו הכל גלוי וידוע ולא שייך הדין הנ"ל, וזהו לצופה נסתרות ביום דין שצופה ומביט ויודע מומיהם של ישראל שבסתר, וממילא לקונה עבדיו בדין שעל ידי זה מתקיים הקנין ואינו בטל וכנ"ל.

(תשמ"ח)

אשרי העם יודעי תרועה (תהלים פט, טז.) איתא בספה"ק בית אהרן 'תרועה' היא מלשון 'רעות', ואפשר לומר על פי הידוע מהרה"ק הרבי מלובלין זיע"א, שאמר כי ידד וחבר טוב יכול להתפלל ולפעול ישועות עבור חברו כמו הצדיק. ובטעם הדבר אפשר לומר על פי דברי קדשו של הרה"ק הרבי ר' בונם מפרשיסחא זיע"א עה"פ (תהלים יט, ז) משפטי ה' אמת צדקו יחדו, כי לא כמדת בשר ודם מדתו של הקדוש ברוך הוא, מדת מלך בשר ודם כאשר דן אדם למיתה, הרי הוא מצער בכך גם כן את קרוביו ואהביו של האדם הנידון, אפילו שאותם קרובים ואהבים אינם חייבים באותו הצער כלל, אך אותו המלך אינו מתחשב בכך, לא כן היא מדתו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, כאשר דן אדם לעונש, מחשב גם את הצער שיגיע מזה לכל אחד ואחד מקרוביו ואהביו על ידי העונש, ואם אחד מהם אינו ראוי לאותו הצער אין הקב"ה דן לענוש את החוטא, עד שיוצדק אותו הצער לכל קרוביו ואהביו, וזהו משפטי ה' אמת 'צדקו יחדי', צודקים הם משפטי הקב"ה לכל הצדדים יחדיו. נמצאנו למדן עצה טובה שעל ידה אפשר להמתיק העונש מעל חברו, וזאת על ידי שישתתף בצערו של חברו, וישא עמו בעול, ואז הקב"ה ימנע מלהביא צער על אותו אדם, כיון שאין חברו ראוי לאותו הצער.

וזהו מה שהשיבה השונמית על שאלת אלישע (מלכים ב, ד ג) היש לדבר לך אל המלך וגו' ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת, היינו שאלישע שאלה אם צריכה טובה או ישועה, ועל זאת השאלה ענתה ואמרה בתוך עמי אנכי יושבת, דהיינו שנמצאת באחווה ורעות בתוך עמה ועל כן אינה צריכה דבר, כי על כן יש לה עצה להוושע, על ידי האחדות והרעות.

וכן י"ל גם כן על דברי חכמינו ז"ל (ברכות יב:) צריך שיחלה עצמו עליו, פירוש שעל ידי שיחלה עצמו עבור רפואת וישועת חברו, יקרע גזר דינו של חברו, שהרי עליו לא נגזר שיחלה, נמצא שעל ידי שמשתתף בצערו של חברו, גורם לביטול הגזירה.

ועל פי זה אפשר לומר בדברי קדשו של ה'בית אהרן' כי 'תרועה' היא מלשון 'רעות', אשרי העם יודעי תרועה, שביום ראש השנה, בו יושב השי"ת על כס המשפט, וכל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון, יודעים בני ישראל סוד זה להיות באחדות בצוותא וברעות, בבחינת בתוך עמי אנכי יושבת, ומשתמשים בעצה זו וכל אחד ואחד משתתף בצערו של חברו, ואז הקב"ה רואה את צער כולם, ויצא משפטינו להכתב ולהחתם לחיים טובים בספרן של צדיקים.

(תש"ן)

כי שמע אלוקים אל קול הנער באשר הוא שם (בראשית כא, יז.) בשם זקני הרה"ק רבי דוד מלעלוב זיע"א, שאמר טעם קריאת פרשה זו בראש השנה, דהנה אצל ישמעאל איתא (הובא ברש"י שם) שאמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה מי שעתיד זרעו להמית בניך בצמא אתה מעלה לו באר, והקב"ה משיבם עכשיו מה הוא, צדיק או רשע, אמרו לו צדיק, אמר להם לפי מעשיו של עכשיו אני דנו, וזהו באשר הוא שם.

והנה בראש השנה כל ישראל חוזרים בתשובה ומתנהגים כראוי, אזי אנו קוראים את פרשת ישמעאל, שבו נאמר 'באשר הוא שם', להזכיר שאין הקב"ה דן אלא לפי מעשיו של אותה שעה, ובראש השנה כולם צדיקים, ואז נזכה להכתב ולהחתם לחיים טובים.

(תשנ"ד)

ובחודש השביעי באחד לחדש מקרא קודש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם (במדבר כט, א.) הנה בתורה נקרא ראש השנה 'יום תרועה', וכלל ישראל מכנים אותו 'יום הזכרון', כמו שאנו אומרים בסדר התפילות והקידוש ותתן לנו ה' אלוקינו באהבה את יום הזכרון הזה.

ואפשר לומר בטעם הדבר, על פי דברי קדשו של הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א (קדושת לוי בא, ד"ה ואמרתם), דלכאורה יש להבין מה שאנו קורין ליו"ט המכונה בתורה בשם חג המצות זה בשם חג הפסח, והיכן רמזו בתורה לקרוא יו"ט זה בשם חג המצות, והלא בכל התורה נקרא יו"ט זה בשם חג המצות, וביאר דהנה חג המצות נקרא על שם שבחן של ישראל, וכמו דאיתא ברש"י הק' על הפסוק (שמות יב, לט-מ) ויאפו את הבצק עוגות מצות גו' וגם צדה לא עשו להם, מגיד שבחן של ישראל שלא אמרו היאך נצא למדבר בלא צדה, אלא האמינו והלכו.

נמצא כי השם חג המצות נקרא על שם ישראל שאפו את הבצק עוגות מצות, לכן בתורה נקרא יו"ט זה בשם חג המצות, כביכול הקב"ה מספר שבחם של ישראל, ואילו אנו קורין ליום טוב זה בשם חג הפסח, על שם שבחו של הקב"ה, כמאמר הכתוב ואמרתם זבח פסח הוא לה' אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים וגו' ואת בתינו הציל, שהוא שבח הקב"ה על דרך הפסוק אני לדודי ודודי לי, עכתדה"ק.

וכמ"כ יש לומר כאן דהנה השם 'יום תרועה' מגיד שבחם של ישראל המקיימים מצוותיו ומריעים לפניו יתברך, וכמו שנאמר (תהלים מז, ו) עלה אלוקים בתרועה ה' בקול שופר, ועל כן נקרא ראש השנה בתרועה בשם 'יום תרועה'. ואילו כלל ישראל מפארים ליוצרים, וכדאיתא בגמרא (ראש השנה טז.) אמרו לפני זכרונות כדי שיעלה זכרונכם לפני לטובה, ולכן מכנים אותו 'יום הזכרון', להזכיר שבחו של הקב"ה, שביום זה זוכרנו לחיים טובים.

ידוע בשם הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א, שאמר להמליץ בזכות כלל ישראל, רבונו של עולם, אתה צויתנו לתקוע ביום ראש השנה תרועה אחת, כנאמר (במדבר כט, א) יום תרועה יהיה לכם, ומחמת הספק אנו תוקעים מאה תקיעות, ואילו אנו מבקשים ממך רק תקיעה אחת, והיא, תקע בשופר גדול לחירותנו, אכ"ר. (תשנ"ה)

ראש השנה

כמו שנאמר (איוב א, ו) ויהי היום ויבואו בני האלהים להתיצב על ה', ודרשו ז"ל (זוהר ח"ב לב ע"ב) ויהי היום זה ראש השנה, וכדי לתת עצות בנפשנו צוה לנו הקב"ה לתקוע בשופר ביום הזה כדי לערבת הסיטרא אחרא לבל יוכלו להרע לישראל שהענין השופר הוא שהוא קול פשוט בלא חיתוך הדיבור, ומן הצורך לשום כל מגמת כוונתנו בלב ומחשבה יחד לשוב לפניו יתברך שמו מעומק הלב בעת התקיעה, וכשתוקע בשופר מעומק הלב בתשובה הקב"ה שהוא בוחן כליות ולב מקבל מחשבה זו לפניו, ועל ידי קול פשוט שיוצא מן השופר נתעורר עולם המחשבה שאין בו דיבור, ואין שום מלאך ושרף יודעים עד מה ולא יבינו מה שישראל עושין בשופר, ועל ידי זה נתערבב השטן ונחלש הסיטרא אחרא והדם נעקר ונעשה חלב דהיינו שהגבורות נמתקים ומסכימים על החסדים שירדו על הכנסת ישראל, ונתגלה הלבנונית עליון הרחמים הגדולים על כנסת ישראל. ולזה אנו מכוונים בעת תקיעות שופר השם הקדוש קר"ע שט"ן משולב עם שם הוי"ה ברוך הוא כי על ידי תקיעותינו ביום זה נתערבב השטן והרחמים מתגברין ונתגלה הלבנונית עליון הי"ג מכילין דרחמי על כנסת ישראל.

והנה בימות החול שאז עת התגברות הדינין והסיטרא אחרא צריכים אנו להמתיקם על ידי השופר בכדי שלא יבינו הסיטרא אחרא, אבל בשבת קודש לית שולטנא אחרא בכלהו עלמין ואנפאה נהירין בנהירו עילאה ואין להסיטרא אחרא שום ממשלה לקטרג בשבת קודש והלבנונית עליון מאיר לכל העולמות, לזה אין מן הצורך לתקיעת שופר בשבת קודש שגם בלא שופר נתערבב ונחלש כח הסיטרא אחרא והלבנונית מופיע בכל העולמות, ומה שאנו פועלים בימי השבוע על ידי השופר יכולים לפעול בשבת קודש בלא שופר כנ"ל.

וטעם זה נרמז בפסוק הנ"ל כי הראשי תיבות של תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו הן למפרע שבת חלב וגם ראשי תיבות אלו עולין בגימטריא תשמ"ב כמנין קר"ע שט"ן וי"ג מכילין דרחמי, ופירוש שעל ידי השופר נתערבב השטן והלבנונית עליון נתגלה על הכנסת ישראל הי"ג מכילין דרחמי. וגם נרמז בפסוק זה שבת חלב ורצה לומר אם הוא בשבת קודש מאיר הלבנונית עליון מעצמו מגודל קדושת שבת ואין מן הצורך לתקוע בשופר שגם בלא שופר יכולים לפעול רחמים גדולים וחסדים טובים על כנסת ישראל.

מאור ושמש (פרשת נצבים)

דן את עולמו בחסד כסאך

ויכון בחסד כסאך ותשב עליו באמת. כי כשהקדוש ברוך הוא דן את עולמו בחסד אזי יש קיום. וזהו באמת, כי אמת הוא דבר הקיום אבל חס ושלוש כשהקדוש ברוך הוא דן כו' אז הצדיקים שבוודי יש להם כח לבטל. וזהו מי מושל בי צדיק (מו"ק טז ע"ב) ונמצא כביכול

לומר דברי תורה כמנהגו לומר לבעל תוקע דברי תורה קודם תקיעות. ואחר כך כשהלכו לבית המדרש לתקוע. אמר לו אדמו"ר ז"ל רבי תדעו כי לא נסיתי עוד מעולם להחזיק שופר בפי ואין אני יכול לתקוע. ואמר לו הרבי מפני מה קיבלת על עצמך לתקוע. ואמר לו כמו שמצינו במשה שבתחילה שאל אותו להקב"ה כי יאמרו לי מה שמו מה אומר אליהם. ואחר שאמר לו אהיה אשר אהיה השיבו משה שלח נא ביד תשלח. אם כן רצה להחזיק לו ידיעת שמו יתברך. וכמו כן מפני שרציתי לשמוע מה שהרבי אומר להבעל תוקע קודם תקיעות. ולא תקע הוא אלא אחר.

רמתיים צופים (פרק כד אות כד, סימן ו)

ראש של השנה צריך להיות אצל ראש הדור

שמעתי מר' חיים מלמד מסטראסטינעץ שהיה מקורב מאוד לרבי"ז הנ"ל. ששמע מפיו בשם הרב [הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זי"ע], ראש השנה הוא הראש של השנה בסוד עולם שנה נפש. וכיון שהוא ראש צריך אדם להיות אצל ראש הדור. לכן המנהג לנסוע אל רבו על ר"ה. (חכם הרזים).

אמרי פנחס

המליץ טוב בעדנו

או יאמר, כי המלאך מט"ט הוא המליץ בעדנו לטובה, ובוזה העולם היה שמו חנוך בן ירד. וזה מרומזו בתיבת דג"ם שהוא ד"ג פעמים י"ם העולה חנוך ב"ן יר"ד. ובדברינו עד כה כי אכילת דגים ותפוח בדבש ברזא דשופר, יש למצוא קצת רמז שמנהגי ישראל יש להם שרש בסוד החשבון, בקרא יו"ם תרוע"ה יהי"ה לכו"ם [במדבר כט א], שעולה תפ"ח דב"ש עם דג"ם. [מכת"ק].

עטרת ישועה (דז"קוב)

ראש השנה שחל להיות בשבת - יכולים לפעול בלא שופר

תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו. והנה דוד המלך ע"ה אמר פסוק זה לתקוע שופר בראש השנה ולא חלק בו אם חל להיות בשבת או בחול. וחז"ל התקינו שלא לתקוע אם חל ראש השנה להיות בשבת שמא יעביירו ארבע אמות ברשות הרבים. ועדיין אין זה מספיק קצת לבטל עבור זה מצוה של תורה, וטעם זה אמרו בנגלה ומסתמא היו להם גם טעם כמוס על פי סוד.

ונראה לי שמרומז הטעם שאין תוקעין בשבת בפסוק הנ"ל, והענין הוא דהנה כל מגמת עבודתנו בימים הנוראים אלו להעלות המלכות שמים שיתגלה מלכותו יתברך במהרה על כל העולמות כמאמרנו בפרשת נצבים, ועל זה אנו מתפללים בימים הנוראים האלו ותמלוך אתה ה' לבדך על כל מעשיך, אך ביום הדין מתיצבים המקטרגים לקטרג על כנסת ישראל חס ושלוש

תיקון הנשמות בערב ראש השנה

פעם נכנס הרה"ק רבי יעקב ישראל מטשערקאס וצוק"ל לתפילת מנחה ערב ראש השנה מאוחר מאוד, בראותו שהעולם מתמיה על שאיחר כל כך, אמר: מיר אלע ברידער, און אונזער רבי יעקב יצחק'ל [אחיו הקדושים היו: הרה"ק רבי אהרן מטשערנוביל, הרה"ק רבי משה מקאריסטשוב, הרה"ק רבי אברהם המגיד מטריסק, הרה"ק רבי דוד מטאלנא, הרה"ק רבי יצחק מסקווירא, הרה"ק רבי יחנן מראחמסטריוקא זי"ע, ובנו של האח הרה"ק רבי מנחם נחום ממקארום (שכבר נסתלק אז) - הרה"ק רבי יעקב יצחק ממקארום זי"ע] קומען נישט אריין דאווענען מנחה ערב ראש השנה, ביז מיר זענען מתקן יעדן איד'ס קוואליק נשמה.

ילקוט מאורי אור

לימוד זכות על ישראל

סיפר הרב"צ אוסטראווער ז"ל ששמע מהה"ק ר' אלעזר ביאליסטאקער זצ"ל פירוש הגמרא (בפ"ק דמס' ר"ה) למה תוקעין וכו' לערבב את השטן, היינו עפ"י מ"ש בירושלמי (הובא שם בתוס' ז"ל) כד שמע וכו' בהיל וכו' ע"ש וע"כ מזה גופא מערבבין אותו, שהנה השטן טוען בקטרוגו רח"ל שישראל לא שמרו את התורה כראוי, ואין רוצה לקבל טענותם של מליצי יושר שמתרצים זאת בסיבת דאגת בני"י בפרנסתם ורוב טירדתם שעיי"ז המה בהולים ואינם נותנים ללבם לעשות מה שמוטל עליהם, וא"כ עתה שגם הוא בהול מצד שסובר שבא יום משפטו כמ"ש הירושלמי הנ"ל, א"כ בזה נסתתמו טענותיו שהרי הוא בעצמו בעת שיש לו דאגה הוא בהיל וא"כ שפיר יש ללמד זכות על ישראל מגודל טרדתם ודאגתם מפרנסתם כל השנה עכ"ל.

שיח שרפי קודש

אדם יסודו מעפר וסופו לעפר

שמעתי מכ"ק מרן אדמו"ר מצאנז זי"ע בעל 'שפע חיים', שפעם אמר אא"ז הק' [בעל 'דברי חיים'] מצאנז זי"ע בסעודה שלישית בחודש אלול, שסוף כל סוף הלא האדם הוא רק בשר ודם, והיצר הרע הוא מלאך, ואם ח"ו היצ"ה רודף אחר האדם להחטיאו, האם שייך שינצל ממנו, וכי מה הוא אדם לגבי מלאך? והיו הדברים נוסכים שמחה והתעלות אצל השומעים.

בספר חיים

חכמה היא ואינה מלאכה

פעם אחת כיבד הרבי מלובלין ז"ל את אדמו"ר [הרה"ק הרבי ר' שמחה בונם] מפרשיסחא ז"ל. שיהיה בעל תוקע בראש השנה. מחמת שתקיעת שופר חכמה היא ואינה מלאכה. והוא החזיק אדמו"ר לחכם גדול על כן יתקע. וקיבל על עצמו. וקודם התקיעות קרא אותו

אינו מתקיים כו', אבל כשהקדוש ברוך הוא דן את עולמו בחסד אז יש לו קיום ואין מי שיבטל. וזהו ויכון בחסד כסאך ותשב עליו באמת, כיון שכונן בחסד כסאך אז הוא באמת.

קדושת לוי

רבינו הקדוש רבי יצחק מוואראק ז"ע כאשר נתגדל אצל רבינו הקדוש רבי דוד מלעלוב זצלה"ה תמיד נסע עמו ללובלין, פעם אחת בראש השנה אחר מאוד רבינו הרבי הקדוש מלובלין זצלה"ה לבוא לתקיעת שופר, והנה היום רד מאוד, והלך הרה"ק ר' דוד מלעלוב לקודש פנימה ושאל להרבי מלובלין מה זה שמאחר כל כך עם תקיעת שופר והשיב לו הרבי באנחה גדולה, היאך נוכל לילך לתקוע שופר אשר הקטרוג בשמים רח"ל גדול מאוד, ומי יודע מה שיהיה ח"ו. ויתבהל הרה"ק ר' דוד מאוד, בתוך כך שאל לו מי זה העלם, כי הוא הלך עמו אז ג"כ. והשיב זה הוא יתום

בשמים, כי אנחנו בנים למקום, והקב"ה הוא אבינו, והיאך יוכל לראות חוב ח"ו על ישראל בניו האהובים, ונסתם פה המקטריגים ונתהפך הכל לטוב, והלכו תיכף לתקיעת שופר.

עשר זכויות

בפייט וכל באי עולם יעברוך לפניך כבני מרון לשון המשנה בראש השנה (פ"א מ"ב). ביאר הרב הצדיק הקדוש מלובלין נבג"מ זצוקלה"ה ז"ע, פירוש כבני מרון לשון מרות ואדנות, היינו כבני מלכים. וידוע אשר אם בן מלך חוטא איזה חטא, כל השרים הנכבדים היושבים ראשונה במלכות כולם מחפים עליו, ודנין אותו לכף זכות. כמו כן אנחנו בני ישראל בני אברהם יצחק ויעקב נקראים בני מרון, ומהראוי שימליצו כולם בעדינו לטובה אמן כן יהי רצון ע"כ ודפח"ח.

תולדות יצחק

קיצור שו"ע

א' דראש השנה, א' תשרי ה'תשפ"ד

סעיף יד.

ויולדת, וכן חולה שיש בו סכנה, לענין אכילה ושתייה וחלול יום הכפורים, דינם כמו בחלול שבת (עין לעיל סימן צ"ב וצ"ג), אלא דלענין אכילה ושתייה אפלו כמה רופאים אומרים שאינו צריך, ואפלו אומרים שהאכילה או השתייה תזיק לו והחולה אומר שהוא צריך, ואפלו הוא אומר שעדין אינו מסכן אלא שאם לא יאכל יכבד עליו החלי ויסתכן, שומעין לו ומאכילין אותו, כי לענין אכילה ושתייה הוא יותר מבין על עצמו, ולב יודע מרת נפשו.

סעיף טו.

כשמאכילין את המעברת או את היולדת או את החולה, מניחין לפניהם את המאכל ואומרים להם: אם יודע אתה שאפשר שתסתכן אם לא תאכל די מחסורך, תאכל כסדר עד שתבין כי די לך, אבל אם אפשר לך שלא תאכל בפעם אחת כשעור, עשה כן. ויאכל בפעם אחת כשעור שני שלישי ביצה (כי שעור אכילה להתחייב פרת ביום הכפורים הוא ככזבת הגסה שהוא פחות מעט מכביצה בינונית בלא קלפתה) וישקה קצת, ושוב יאכל כן וישקה בין אכילה לאכילה עד שתהא מסוף אכילה

שגידלתי אותו, ושאלו לו הרבי אם יכול ללמוד, והשיב לו הרה"ק ר' דוד: הן. ושאל לו הרבי איזה סוגיא שלומד, ואמר לו שלומד הלכות עדות, ושאל לו הרבי: אם חדשת איזה חידוש בזה הסוגיא. והשיב לו, שהיה קשה לו הדין דקרוב פסול להעיד בין לזכות בין לחוב (עין כתובות יח: וברש"י שם), בשלמא לזכות ניחא, דנחשד להעיד שקר בשביל קרובו, אבל לחוב אמאי פסול. ושאל לו הרבי: אם אמרת איזה תירוץ. והשיב לו העלם: הנה יישבתי לעצמי כך, הנה בתורה כתיב (דברים יט, יז) "ועמדו שני האנשים", הרי דעד צריך להיות איש, וכיון שהוא בא להעיד על קרובו - חוב, זה יצא מגדר אנושי ולא נחשב 'איש' רק כמו בהמה, כי היתכן מי זה האיש שיראה חוב לקרובו עצמו ובשרו לכן פסול לעדות. כיון ששמע הרבי הקדוש מלובלין כך, נתמלא חדוה וגיל, ואמר אשר בזו המליצה ישרה נמתקו כל הדינים

ג' סעיפים בכל יום

כתקנת כ"ק מרון אדמו"ר שליט"א

סעיף יח.

אם דעתו מיישבת מברך לפנייהם ולאחריהם, אבל קדוש לא יעשה ובכרפת המזון אומר "יעלה ויבא". ואם חל בשבת אומר גם "רצה". ואם שכח אינו צריך לחזור ולברך, שאין חיוב היום לאכל פת.

סעיף יט.

קטן וקטנה פחותים מתשע שנים, אפלו אם רוצים להתענות קצת אין מניחין אותן, שלא יבואו חס ושלום לידי סכנה. אבל משיש להם תשע שנים שלמות והם בריאים, מחנכין אותן שיתענו קצת ולא יאכלו עד לאחר איזה שעות ממה שהם רגילים לאכל. ובנעילת הסנדל ורחיצה וסיכה יש לחנכם גם קדם תשע שנים.

סעיף כ.

טוב להריח איזה פעמים בבשמים ולברך עליהם כדי להשלים מאה ברכות. ואמנם כל זמן שלא הסיח דעתו, אסור לברך שנית דהוי ברכה לבטלה, על כן צריך להפסיק בינתים זמן גדול שיהא הפסח הדעת בינתים. וטוב שיריח בכל פעם בשמים אחרים אף שהן מין אחד. ומכל שכן אם יש לו שלשה מינים כגון עצי בשמים עשבי בשמים ומיני בשמים. ואם יכון לכל ברכות שליח הצבור והקוראים בתורה והמפטירין, לא יחסרו לו רק שלש ברכות לתשלום מאה, וישלים באלו שעל הבשמים.

הראשונה עד תחלת האכילה השנייה לכל הפחות שעור כדי אכילת פרס, וכן יכול לאכל אפלו הרבה פעמים, רק שלא יהיו בו אכילות בתוך שעור אכילת פרס אם אפשר ודי לו (כי שתי אכילות שהן בכדי אכילת פרס מצטרפות ונחשבות כאכילה אחת), ובשתייה ישנה בפעם אחת קצת פחות ממלא לגמיו וישקה גם כן קצת, ויחזור וישתה. ושהיות אלו יהיו גם כן לכל הפחות כדי אכילת פרס או על כל פנים לפחות כדי שתיית רביעית. ויש לשער קדם יום הכפורים שעורים אלו על כלי שעות (שעון - אוהר, זייגער) כדי שידעו על נכון.

סעיף טז.

מי שאחזו בולמוס והוא חלי מחמת רעבון, וסימניו: שעניו כהות ואינו יכול לראות, מאכילין אותו עד שיאירו עיניו.

סעיף יז.

בכל אלו שמאכילין אותן משום סכנה, אם אין שם מאכל החר, מאכילין אותן מאכל אסור. ועין בשלחן ערוך סימן תרי"ח. ואם מאכילין אותו דבר אסור, נראה דיש להאכילו פחות פחות מפזית אם די לו בכך.

ב' דראש השנה, ב' תשרי ה'תשפ"ד

הזפיצע!!!

"זכנו צדיקים יראו וישמחו והסידים ברינה יגילו"
אנשי בשורה אנחנו היום להודיע לקהל אנ"ש כי בסייעתא
דשמיא יצא לאור עולם

ספר "לעילא ולעילא" אלול תשרי במשנת רבוה"ק מלעלוב

אוצר בלום משובב נפש כ 400 עמודים של אמרות ושיחות
קדושות - סיפורים ועובדות יקרות מרבותינו הקדושים
מלעלוב, אשר רבים מהם מתפרסמים לראשונה, המאירים
כלפידי אש את עבודת חודש אלול ומועדי ירח האיתנים
"הספר שבעז"ה לא ימוש משולחנו של
'לעלובער חסיד'

מער"ח אלול עד מוצאי שמחת תורה"

ניתן להשיגו בבתי מדרשינו בבית שמש ובבני ברק

ובירושלים בערב ומוצאי יו"ט בהיכל התפילה

של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לנקודות מכירה נוספות

ניתן לפנות למערכת 'אוהל מועד':

הרה"ח ר' אהרן לוסטיג שליט"א - משב"ק 0527160388

הרה"ח ר' שמעון טיקוצקי: 0527683110

רבינו הקדוש הרשנ"ן זי"ע - ג' תשרי - צום גדליה תר"ן

יראת ה' אוצרו

סיפר לי הרה"צ ר' יהושע העשיל קארנבליט (שליט"א) זצ"ל, שהיה פעם אצל חו"י הרה"ק הרמ"מ **מלעלוב זצ"ל** ביומא דהילולא של אביו הרה"ק ר' שמעון נתן נטע זצ"ל, וסיפר מופת מאביו (המופת היה, שנסע פעם במרכבת הברזל וקרה אסון [קאטאסטראפה] והיו כמה הרוגים ל"ע, והיה אז רעש גדול ור' שמעון עמד על רגליו וצעק שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד), וכל היהודים ניצלו. למחרת אמר הרה"ק הרמ"מ, מדריגות ווארפט מען פון הימל, דאס איז א מתנה, דער עיקר איז יראת שמים און עבודה, דאס קומט פון הארעוואניע.

וסיפר, שפעם בלילה קודם חג הסוכות עבד אביו הרה"ק ר' שמעון כל הלילה, והוסיף, עבודתו היתה בלילה [זיין עבודה איז געווען ביינאכט]. למחרתו בליל סוכות ירד גשם כל הלילה, ואביו הקפיד לא לישון חוץ לסוכה, ובסוכה לא היה יכול לישן, עמד כל הלילה על רגליו, שלא תפול עליו תנומה, וזה היה לאחר שהיה ער כל הלילה שלפניו.

שיח זקנים (חלק ח')

צדיק בכל דרכיו

סיפר **רבינו ה"ברכת משה"**, שבעת שהיה בחו"ל וביקר אצל הרה"ק רבי יהושע העשיל מחענטשין - אלקוש זי"ע, אמר לו הרבי מחענטשין על אביו רביה"ק הרשנ"ן זי"ע שהוא חי כמו צדיק ונסתלק כמו צדיק, וכלשונו: "איינער טאטע האט געלעבט וי א צדיק, און נסתלק געווארן וי א צדיק".

הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א, גליין אוהל מועד ראש השנה תשע"ו-

הבוטח בה' חסד יסובבנו

רבים מכאובים לרשע והבטח בה' חסד יסובבנו (תהלים לב, י). כשהאדם הוא בשעת אכילתו רבים, פירוש, אם רבים עומדים לידו, זהו מכאובים לרשע, שאינו סובל אם עומדים על ידו בשעת אכילתו. והבוטח בה', אבל בשביל מי שבוטח בה', חסד יסובבנו, הרי חסד הוא בשבילו מה שמסובבים אותו בעת אכילתו (ליקוטי דברי דוד)

ויצוין מה שסיפר כ"ק מרן אדמו"ר ה"ברכת משה" זי"ע, אמר רביה"ק הרשנ"ן זי"ע, כאשר נחלה בושט רח"ל, לא היה לא יכול להכניס שום דבר מאכל לפיו, והרופאים ביקשו מהסובבים שלא יאכלו לידו, כי כרגיל מי שאינו יכול לאכול צערו גובר עליו בראותו אחרים אוכלים, אך רביה"ק הרשנ"ן זי"ע ביקש בדייקא שיאכלו לידו בהטעימו כי אם אינו יכול לאכול לפחות יהנה ממה שיראה כיצד יהודית נהנים מאכילה, ע"כ. ומה מאד יתאמו יחדיו דיבורי קדשו אשר הצדיק 'חסד יסובבנהו' - הוא מה שרבים אוכלים מסביבו,

כי הצדיק עינו טובה בזולתו, וישמח לראות אחרים נהנים גם במצב שהוא עצמו אינו יכול ליהנות כמותם.

הרה"ח ר' שמחה קרקובסקי שליט"א, גליין אוהל מועד ראש השנה תשע"ו

קדושתו העילאית

הרבי ר' שמעון נתן נטע זי"ע הנודע בקדושתו העילאית ובאהבתו הגדולה לישראל, נולד בל"ג בעומר בשנת תר"ל לאביו הקדוש. ונקרא על שמו של התנא האלקי רשב"י זי"ע. בפעם אחת בל"ג בעומר אמר לו אביו: היום הוא ה"אושפיזא" שלך.

על עמוד איתן - ההסתרה, בנה את ביתו, על אהבת ישראל מורשת אבות שתל את גנו גן נעול מעין חתום.

קדושתו היתה מופלאה ביותר, עבודתו ותפלתו היו בממדים בלתי מתוארים בשכל האנושי.

הרבי ר' שלמה מזוועהיל זי"ע אמר עליו שקולו נשמע בשמים.

ליקוטי דברי דוד

העצות בשביל ארץ ישראל

כ"ק מרן אדמו"ר הרשנ"ן זי"ע, אמר שבשביל ארץ ישראל ישנם שתי עצות, רבי, והשתטחות על קברי אבות, כמו שמצינו שמשה רבינו התפלל על יהושע, וכלב השתטח על קברי אבות שלא יהיו בעצה אחת עם המרגלים.

והוסיף ואמר: "אמנם, משה רבינו אין לנו היום, האבער דער זעלבער כותל מערבי און די זעלבע מערת המכפילה האבין מיר היינט אויך".

דברות קודש

עם הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע

כ"ק האדמו"ר רביה"ק הרשנ"ן זי"ע שלח קוויטלאך להרה"ק רבי ישכר דוב מבעלזא זי"ע, וכשהיה הרבי מבעלזא בהאלאשיץ נסע רבינו רבי שמעון עם בנו הרבי הברכת משה לראש חודש אצלו. סיבת הנסיעה היתה, לשאול אותו אודות הצעת שידוך שדיברו לרבי, ועל הפרק עמד שאלת רבי יהודה החסיד, אודות השמות.

רבי שמעון הגיע להאלאשיץ, והרבי מבעלזא לא קיבל אז קהל, ולא יכלו להיכנס אליו. הלכו הרבי ר' שמעון עם בנו הרבי הברכת משה אל חדרו-ביתו של הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע. כשפתחו את דלתו של הרבי מבעלזא, והקהל עברו לקבל שלום. כמובן, שהרשנ"ן לא עבר יחד עם הקהל, אך הרבי הברכת משה שהיה עוד אז בחור עבר בין הקהל. כשהגיע אל הרבי מבעלזא, שאלו מי הוא, ולפני שהרבי הגיב, נענה הבן רבי אהרן מבעלזא שעמד בצד, שהוא בן הלעלובער רבי, אמר רבי ישכר דוב מבעלזא: "דער טאטע וואוינט אין קראקא",

זה דבר טוב, כי שם (היכן שהיה גר - בארץ ישראל) מתגוררים פושעים חלוצים, וקראקא זה עיר של יראי שמים".

הרבי הברכת משה שהיה בן ארץ ישראל, לא הבין מה כוונת הרבי מבעלזא רבי ישכר דוב זי"ע. כשסיפר זאת הרבי לימים נענה ואמר, ש"היו זה עבורי בבחינת 'נאמנים פצעי אוהב'".

הרבי תיאר את הפחד ששרר סביבות הרבי מבעלזא. וכפי שהיה הרבי מתבטא פעמים רבות. "אין בעלזא בין איך געוועהן א חסיד, איך האב גיטאפט דארט מדרגות".

הרשנ"ן לא נשאר בהלושיץ לשבת קודש, אך הברכת משה כן נשאר. בליל שב"ק מיהר הרבי להשתתף בשוה"ט של הרבי מבעלזא, כדי לעמוד במקום שיוכל לחזות בעבודת הקודש. ואכן נעמד במקום קרוב משם היה ניתן לצפות בצדיק. ולפני שנכנס רבי ישכר דוב מבעלזא לעריכת השולחן הטהור בא גבאי אחד (הרבי היה מתאר זאת, א הויכער און א ברייטער, והיה מוסיף, נישט ר' אהרן יושע), ואמר לרבי: בחור'ל מכאן ידחפו אותך. נענה הרבי ואמר לו: א"כ, ידחפו אותי ולא אותך - תפקידך לעשות סדר בשולחן, ולא אצל העומדים בצד. הגבאי

בשמעו הדברים, תפס לרבי ודחפו החוצה. וכך לא היה לו יותר מקום קרוב, ונעמד מרחוק. כשנכנס המהרי"ד לעריכת השולחן הטהור, מיד שאל אודות ה'ארץ ישראל' דיגע בחור', והרבי מרוב ענוותנותו לא חשב שהכוונה אליו, ונשאר במקומו. וכשחזר המהרי"ד לשאול על ה"ארץ ישראל' דיגע בחור', הביאו את הרבי למהרי"ד.

הרבי היה אומר, שהמהרי"ד היה נראה כמפייס את ארץ ישראל, היה לו ענין להחשיבו כ'ארץ ישראל' דיגער בחור', ולא קראו כבנו של הרבי מלעלוב.

המהרי"ד קירבו והעמידו סמוך לכסא קדשו. הרבי שלא היה רגיל לכך, צעד מעט אחורנית, אך הרבי מבעלזא משכו, וכך כמה פעמים, עד שהעמידו ממש צמוד אליו. והיה הרבי מתבטא: "מיינע פשוטע פיס האבן כמעט אהן געריט די הייליגע פיס פון בעלזער רב".

באותו מעמד לחש הרבי מבעלזא - המהרי"ד לבניו: "הראיתם כזה ריינער בחור?!"

לימים, בשנתו האחרונה של רבינו הברכת משה, ביקר אצלו הגה"צ רבי יצחק שלמה אונגר זצוק"ל רב ואב"ד קהל חוג חתם סופר, אמר לו הרבי: "אבי אמר לי שהמהרי"ד מבעלזא אמר עלי שאני ריינער בחור. נו, אולי זה עוד יתקיים..."

הרה"ח ר' נח גולדברג שליט"א, גליין אוהל מועד ראש השנה תשע"ו

הגשמיות של חבירו הוא הרוחניות של עצמו

הענין הוא דהנה ידוע מה שאמר זקני כ"ק מרן אדמו"ר הרשנ"ן זי"ע, שצריך האדם לדעת כי הגשמיות של חבירו הוא הרוחניות של עצמו,

והכוונה דלעולם יש לו לאדם להשליך את כל יהבו על השי"ת בבטחון ובאמונה שלימה שימלא את כל הצטרכויותיו ודי מחסורו אשר יחסר לו, וגם כשיש לו איזה דבר שאינו טוב עליו להאמין כי אך טוב וחסד הוא וכו', אבל בדבר הנוגע לחבירו כשרואה שיש לחבירו איזה דבר לא טוב וזקוק הוא לישועה, צריך להיות זה אצלו כמו בעניני רוחניות שלו, וחלילה לו לומר שלום עלי נפשי ודאי השי"ת יעזור, וגם לא יצדיק מדת הדין של חבירו, אלא אדרבא מוטלת עליו החובה לאזור חיל ולעשות פעולות ממש, ואיש את רעהו יעזור ולאחיו יאמר חזק בעזרה שיש בה ממש, ולעמוד לימין חבירו בשעת דחקו.

דברות קודש

מסירות נפש לטבילה במקוה טהרה

סיפר רבינו ה"ה ב"ר ברכת משה ז"ע, שאביו רבינו הרשנ"ן ז"ע, א שהה בשנתו האחרונה לחייו בבית אחותו הרבנית רבקה רחל אדלר ע"ה, ובתקופה זו נסע לשהות למנוחה בעיר יפו ואחותו הנ"ל נסעה עמו לשהות לצידו לעזור לה בכל צרכיו.

יום אחד ראתה אותו אחותו בבוקר איך שהוא הולך בדרכו למקוה טהרה כדי לטבול לפני התפילה, מיד פנתה אליו בזעקה וטענה בפניו על כך שהוא הולך לטבול במקוה טהרה בה בשעה שהרופא ציווה עליו שלא לטבול במקוה עקב חוליו וחולשתו. לשמע דבריה סיפר לה את הסיפור שהיה עם החסיד הקוצקאי הרה"צ רבי משה קאצקער זצ"ל, שלעת זקנותו אסר עליו הרופא לשתות י"ש, ופעם אחת ראו אותו לשתות י"ש למרות איסורו הגורף של הרופא, ותמרה בפניו איך הוא מעיז לשתות י"ש בה בשעה שהרופא אוסר זאת עליו, והשיב רבי משה, שכל הסיבה לכך שאסור לו לשתות י"ש, הוא משום שאם ישתה הוא ימות מזה, אבל אם הוא לא ישתה בכלל י"ש הרי הוא מיד בגדר מת [א געשטארבענער]...

כך המשיך רבינו הרשנ"ן בדבריו ואמר, כי הסיבה לכך שאסור לו לטבול היא משום שיתכן שחם וחלילה יזיק לו הדבר, אבל אם הוא לא יטבול במקוה ודאי שלא יוכל לסבול זאת.

הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א, גליון אוהל מועד ראש השנה תשע"ו.

בעת שתיית לחיים יש צורך לעשות טובה ליהודי

סיפר רבינו הקדוש ה"ה ב"ר ברכת משה ז"ע, שהרה"צ רבי מרדכי מסוסנובצא זצ"ל הי"ד [בנו של הרה"ק רבי ירחמיאל יוסף בידרמן ז"ע] וחתנו של הרה"ק רבי אלתר מסוסנובצא ז"ע היה חסידו של ש"ב ובן דודו רביה"ק הרשנ"ן ז"ע והעריכו ביותר, בין היתר אף היה מפקיד בידו 'קוויטלך' שבהם היו מוזכרים הזכרות קשות. ופעם ישבו יחדיו ושתו י"ש ואמרו 'לחיים'. לפתע התבטא רבינו הרשנ"ן ואמר: "סתם טרינקען משקה, אז מ'טרינקט משקה דארף מען א טובה טאהן א יוד" - [לשתות

י"ש ללא סיבה, אם שותים משקה הרי שיש לעשות טובה ליהודי], ומיד בסיימו את דבריו קם ועשה 'טובה' מסוימת ליהודי. והיה רבינו ה"ה ב"ר ברכת משה מספר שגם דוד אביו הרה"ק רבי אלתר מסוסנובצא ז"ע היה שולח אליו הזכרות קשות.

הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א, גליון אוהל מועד ראש השנה תשע"ו.

"ויתן לך"

סיפר לי אבי מורי הגה"ח רבי שלמה מנחם וינשטוק זצ"ל מעשה ששמע מהרה"ח ר' יהושע ציינוירט זצ"ל בנו של הרה"צ ר' אברהם אביש ציינוירט זצ"ל גיסו של רביה"ק הרשנ"ן ז"ע (אחיה של הרבנית הצדקנית מרת חנה רייצא ע"ה, אמו של רביה"ק הברכת משה ז"ע) היה זה ביום ההילולא של האדמו"ר רביה"ק הרדצ"ש ז"ע שחל להיות ביום ראשון ה' אלול תרפ"ו. באותה שנה בי"א מרחשוון שב הרבי הרשנ"ן מקראקא לאחר שהות של שנים רבות והחל לנהל את העדה הקדושה. והנה אתא ובא יום ההילולא של אביו וכעת, בשונה משנים הקודמות, עליו לנהל את השולחן הטהור בירושלים, לפני עדת החסידים שהסתופפה בצל אביו, ולהגיש סעודה.

תנאי העניות בימים ההם, הם למעלה מהבנתנו, בני דור השפע שלא חסר לו כלום. באותם ימים לא היה כלום. ביתו של הרבי הרשנ"ן היה ריק מכל ולא היה כסף לקנות אפילו "שווארצע ברויט", לחם שחור עם מעט שמן זית וקצת דג מלוח "הערינג" לצורך הסעודה, ומי מדבר על יותר מזה...

עדת החסידים בירושלים היתה ענייה 'בדלי-דלות משכנותיה', ואם מישהו כבר הביא לבית האדמו"ר איזו נתינה, הרי היו אלו ממש פרוטות עלובות שלא הספיקו אפילו בשביל כמה ככרות לחם. והנה נכנס הרה"ח רבי יהושע (ר' שייע) לבית דודו הרבי ביום ראשון לפני הצהריים, ותיכף עם כניסתו מפטיר הרבי הרשנ"ן ואומר "אָה, עכשיו אני מבין. כעת הכל הוסבר לי והתיישב אצלי".

התפלא ר' שייע ושאל את דודו הרבי בנימוס, "איני מבין מילה וחצי מילה". הסביר לו הרבי הרשנ"ן ז"ע, "אמם, במוצאי שבת קודש ישבתי מודאג מאד, מהיכן אקח כסף לעשות את הסעודה לכבוד

ההילולא. והנה בחלומי התגלה אלי אבי הקדוש ואמר לי "ויתן לך" והקצתי משנתי והיית תמה, מה פירושה של אמירה סתומה זו, אלא שעכשיו עם בואך נתבהר לי העניין - אמר הרבי לאחיינו ר' שייע הנפגע - הן אתה לא אמרת אתמול במוצאי שבת "ויתן לך", ולכן עכשיו נתן לי כמניין "ויתן לך"...

באותו רגע טפח ר' שייע על ראשו וקרא בהתרגשות, "אוי, כעת אני נזכר שאמש, בניגוד למנהגי שאני מקפיד לומר בכל מוצאי שבת "ויתן לך", שכחתי מזה לגמרי והדבר פרח מזיכרוני עד לרגע זה...". ומיד הלך ר' שייע ובשובו חזר ועמו סכום של יותר מחמש לירות ארץ ישראליות כמניין

'ויתן לך' (5 לא"י ושושה עשר אגורות ליתר דיוק...) ואותה שנה נערכה סעודת ההילולא לרבינו הקדוש רבי דוד צבי שלמה ז"ע בהרחבה גדולה...

הרה"ח ר' יאיר וינשטוק שליט"א, גליון אוהל מועד ראש השנה תשע"ו.

"הקב"ה הדי בפלפולא דלהוין"

"אמנם עלי ללמדך אהובי בני שתהא יראתך קודמת לחכמתך למען שתקום חכמתך ואז יקום בי אם חכם בני ישמח לבי גם אני וכו' בדבר התמרמרותך על עכבתי עוד בגולה מה מאוד מלא נפשי תודה ויגון לבבי הן על לא זכות נפשי ורוחי לשאוף אויר הזך והקדוש מארצה"ק והן על לא זכות עייני לראות מהלכך בדרך תוה"ק ועב"ב (-) תורה הקדושה ועבודת הבורא) יתברך אשר לכך נוצרנו.

אמנם אהובי בני זאת נחמתי בעניי אשר ביום צאתי מבית האסורים הנני בפה קראקע עיר שבת תחכמוני מלאה חכמים וסופרים בבהמ"ד דאנ"ש אשר הנני עמהם בצותא חדא נמצאים כחמישים בחורי חמד כולם יראי ד' מופלגים שוקדים על דלתות התורה יומם ולילה בעמל ויגיעה רבה ובודאי הקב"ה חדי בפלפולא דלהון ומעת שבתאי עד עתה רובם כבר נשאו זיווגם למז"ט אמנם ב"ה אל יחסר המזג אדרבא בכל זמן וזמן נתוסף בח' בפ"י (-) בחורים בן פורת יוסף) גם האברכים העוסקים במו"מ וטרדים במחית פרנסים גם הם עושים תורתם קבע ומלאכתן ארעי מלבד ישישים ונבונים חסידים ואנשי מעשה הנמצאים ד' יאריך ימיהם בטוב ובנעימים כן יזכה הש"י אותנו כלנו ויערה עלינו רוח ממרום רוח טהרה וקדושה ונזכה לעהבו"ד באמונה שלימה ובלב שלום אכ"י"ר".

מתוך מכתב קודש מרביה"ק רבי שמעון נתן נטע ז"ע לבנו רבי פנחס חיים זצ"ל

גדת מזל טבת וגדיא יצה

ברגשי כבוד ויקר נשגור בזה מלא הטנא ברכות מאלופות ומרבות קדם

הרה"צ רבי **שלמה רוזנפלד** שליט"א

בן כ"ק אדמו"ר מוהרשצ"א רוזנפלד זצלה"ה

חדב"ג כ"ק מרן הברכת משה ז"ע

חתן הגה"צ רבי **אליהו זלמנוביץ** זצ"ל

אב"ד עכו - גארליץ

לרגל שמחת אירוסיו בנו החתן המו"מ בתורה וירא"ש, עדין לגאון ולתפארת

הרב **ישראל אריה שליט"א**

עב"ג הכלה החשובה תחי

בת הרה"צ רבי **אברהם רבינוביץ** שליט"א

חתן כ"ק אדמו"ר **מתולדות אהרן שליט"א**

יה"ד שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות רוב תענוג ונחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא מהם ומכל יוצאי חלציהם

נערך ע"י הרה"ג אהרן מרדכי גרין שליט"א - רב ומו"צ בקהילתנו

א. בקשת צרכיו בראש השנה.

הגם שבכל שבת ויום טוב אין מתפללים על דברים גשמיים, בראש השנה ויום כיפור מותר לבקש על כל צרכיו הגשמיים. [ע"פ אמרי פנחס מהרה"ק רבי פנחס מקורץ זיע"א, שמה שכתב בוזה"ק דהמבקשים על פרנסה ברה"ק דומים להני כלי דצווחי הב הב, היינו למי שהוא בדרגת הוזה"ק, אך מי שאינו בדרגה זו אם לא יבקש ישאר קרח מכאן ומכאן. ומתאמיר בשם הבעש"ט הק' דבזמניו הבקשות על גשמיות נחשבות לבקשות על רוחניות כי בלא פרנסה ובריאות וכי' אינו באפשר ללמוד ולהתפלל כראוי. בדרך שיחה מובא מהגר"ח קניבסקי שאמר בשם החזון איש, שברה"ה צריך להתפלל על כל צרכיו הגשמיים באופן מפורט דאם לא עכשיו אימת. ע"י בספר שערי הזמנים להגר"א דסלר שער שלישי פרק רביעי, שמוכיח מהגמרא בבא מציעא דף קו ע"א, שמותר להתפלל ברה"ה על דברים גשמיים, דלמדנו שם, שאם בעל שדה ביקש לארזים לרוע לו חיטים ושינה הארזים ורוע שעורים, ונשתדף שדהו יחד עם כל שדות המדינה, יכול בעל השדה לחייב את הארזים, בטענה, שאם היה זורע חיטים היה מתקיים בו מקרא שכתוב "ותגור אומר ויקם לך", וכתב רש"י: ותגור אומר - מה שתבקש מן היוצר יעשה, ואני לא בקשתי מן השמים בתחילת השנה שיצליחני בשעורים אלא בחטין. וכך נפסק בשו"ע חו"מ להלכה].

ב. ברכת מאכלי סימנא טבא.

א. מברך תחילה על התמר שהוא מפירות שבעת המינים, ויכוין לפטור בברכתו את כל הפירות שברכתם בורא פרי העץ, גם את הקומפוט שיאכל בסוף הסעודה. [והגם שפתוח ברה"ה חביב אצלו יותר שמתפלל באכילתה לשנה טובה ומתוקה, מכל מקום מקדימים לתמר דשבעת המינים קודם לחביב, כנפסק בשו"ע סימן ר"א ס"א, ומ"ב שם סק"ג, וכן הורה הגר"ח זוננפלד זצ"ל, לוח א"י, והגרש"ז אויערבאך זצ"ל, במכתב שהובא במחזור המפורש. וכתב בהליכות שלמה מועדים תשרי-אדר פי"א דבר הלכה אכ"ו, דהנהוגים להתחיל באכילת התפוח, ידקדקו שלא להכניס התמרים, כי אם לאחר שברכו על התפוח, ויכוונו אז להוציא את התמרים].

ב. על הקרא מברך בורא פרי האדמה דאינו ממינים הבאים תוך הסעודה, ויכוין לפטור בברכתו את כל המינים שברכתם בורא פרי האדמה. [מכתב הגרש"ז במחזור המפורש].

ג. שינה בראש השנה.

א. איתא בירושלמי: "מאן דדמיך בריש שתא דמיך מזליה". [מי שישן בראש השנה - ישן מזולו. וסבר הגר"ח קניבסקי, דמשמעות המילה "דמיך" הוא שוכב, ולכן אין להקפיד אם ישן בשיבה על כסא. הו"ד במ"ב מהדורת דרשן]. ועל פי דברי הירושלמי כתב הרמ"א [סימן תקפ"ג] נהוגים שלא לישון ביום ראש השנה, ומנהג נכון הוא. וכתב המשנה ברורה [שם סק"ט]: והאר"י ז"ל אמר שאחר חצות מותר לישון, שכבר נתעורר המלאך על ידי תפלות ותקיעות, והב"ח כתב שהר"מ היה ישן בראש השנה. **ויושב בטל כישן דמי.** ועיין בחיי אדם שכתב, דאחר האכילה יקבע עצמו ללימוד, ואם ראשו כבד עליו יישן מעט אם אי אפשר לו בלא זה, ויש נוהגים לגמור כל התהילים. [עכ"ל המ"ב שם].

ב. לדעת הבן איש חי [שנה א' פר' נצבים א"א], צריך להתעורר משנתו קודם עלות השחר, וכן

כתב במטה אפרים [סימן תקפ"ד ס"א], ומנהג כ"ק אדמו"ר רבינו יואל מסאטמר זיע"א היה להעיר את כל בני ביתו קודם עלות השחר. [מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א].

ג. מאידך דעת הגרש"ז אויערבאך, דבזמניו לא נהגו להשכים קודם עלות השחר או הנץ החמה, וסומכים על כך שהישן כדרכו בכל יום הרי זה נמשך אחר שנת הלילה, ומה שאמרו בירושלמי "דדמיך מזליה" מדובר **כשהולך לישון ביום ראש השנה סתם**, ולא כשהולך לישון כדי שיוכל לכוין יותר בתפלה. [הליכות שלמה עכ"א, והוסיף שם בארוחת הלכה, שאת הצעירים היה מזרז גם בכל ימות השנה שלא להתרגל לישון ביום, אם לא שזקוק לכך במיוחד, ואמר על עצמו שעד גיל ארבעים לא ישן ביום].

ד. אכילה ושתיה קודם התקיעות.

א. יש נוהגים לקדש ולטעום קודם התקיעות. [ובטעם הדבר כתבו הפוסקים, דמקור איסור אכילה קודם דבר מצוה נלמד מלולב, כנפסק בשו"ע סימן תרנ"ב ס"ב: "אסור לאכול קודם שיטלנו", ודייק במגן אברהם שם סק"ד, ממה שכתב השו"ע "אסור לאכול" משמע דטעימה מותרת. גם במשנה ברורה שם כתב, דטעימה אינו בכלל האיסור בעת הצורך, ובפרט אם יש לו שמירה שלא ישכח מלקיים המצוה, דטעם איסור אכילה קודם מצוה, דחוששים שמא ימשך באכילה וישכח לקיים המצוה, ולכן בטעימה לבד, וגם יש לו שמירה, שוב אין לחשוש לזה, ועל פי זה מצאו סמך הנהוגים לקדש ולטעום קודם התקיעות, לפי שמסיימים את התפלה מאוחר, ויש אנשים שלא תהא דעתם מיושבת בעת התקיעות והתפילות אם לא יטעמו קודם לכן, וטעימתם בכלל טעימה במקום הצורך שלא נאסרה קודם המצוה, וגם מה שמתפללים יחד ומכריזים על זמן התקיעות הוי ליה כהנחת שומע. ע"פ שו"ת ציץ אליעזר ח"ו ס"ז, מועדים וזמנים ח"א ס"ד].

ב. אולם במטה אפרים [סימן תקפ"ח ס"ב] כתב: ואסור לאכול קודם תקיעת שופר, ומי שלבו חלוש ואין דעתו מיושבת לתקוע ולהתפלל עד שיטעום, יעשה קידוש ויאכל כזית לעקין בכדי שיהיה במקום סעודה, ואחר כך ישתה מעט קאווי או טייא, ומכל מקום יש להם לעשות בצנעה מפני המון עם שלא יקילו ביותר.

ג. ובקצה המטה [שם סק"ה] הביא בשם כמה פוסקים, דקאווי וטייא יכול לשתות גם בלא קידוש, דכיון שאסור לאכול קודם התקיעות לא הוי זמן סעודה, וממילא לא נתחייב עדיין בקידוש.

ד. אמנם המעיין בשדי חמד [הל' ר"ה ס"ב אל"א, במה שהביא משו"ת הד"ר] משמע דגם השותה בלבד נכון יותר שישמע קידוש ממי שמקדש במקום סעודה.

ה. המקדש ששתה רביעית יין, אינו מברך שהכל על שאר משקים. ומי שטעם מכוס של קידוש למצוה מן המובחר, יש ספק אם מברך על שאר משקים שהכל, ולכן, או שיברך שהכל על דבר מאכל שברכתו שהכל, ויפטור המשקים, או שישמע שהכל מחבירו ויבקש שיוציאו, ומהגר"ד רוטמן שמעתי עצה שיעשה קודם שהכל על המשקים, ואחר כך יטעום מכוס של

קידוש. [שו"ע ומ"ב סימן קעד ס"ב ובה"ל שם].

ו. והשותה רביעית שנתחייב בברכת על הגפן, אינו מברך בורא נפשות על המשקים, דנפטרים בברכת על הגפן. [שו"ע סימן רח סט"ז].

ה. עמידה בעת שמיעת התקיעות.

א. כתב השו"ע [סימן תקפ"ה ס"א] צריך לתקוע מעומד. והטעם כתב הרא"ש [סוף פסחים], דכתיב "יום תרועה יהיה לכם", וילפינן מלכם דגבי עומר, דכתיב ביה "חרמש בקמה", אל תקרי בקמה אלא בקומה. וכתב המשנה ברורה בשם מגן אברהם, דלפי זה אין לסמוך על שום דבר באופן שאם ינטל אותו דבר יפול, שעמידה זו חשובה כשיבה, ומכל מקום בדיעבד גם אם תקע מיושב לגמרי יצא, דקרא אסמכתא בעלמא הוא ולכתחילה. והציבור ששומעים התקיעות לא הטריחום לעמוד משום כבוד ציבור, וגם כי עתידים לשמוע מעומד התקיעות שעל סדר הברכות של מלכויות זכרונות ושופרות.

ב. ועכשיו נהגו הציבור לעמוד כולם גם בתקיעות שקודם מוסף, ואפילו הכי נקראים בתקיעות דמיושב, מאחר שרשות לישב בהם. ואם יחיד שומע תקיעות לצאת בהם, ואינו עתיד לשמוע על סדר הברכות, צריך מדינא לעמוד לכתחילה. [מ"ב]. והוא הדין בנשים השומעות רק תקיעות דמיושב.

ו. ברכת השופר.

א. כתב השו"ע [סימן תקפ"ה ס"ב] קודם שיתקע, יברך לשמוע קול שופר, ושהיינו, דלאו בתקיעה תליא מילתא אלא בשמיעה, ובדיעבד אם בירך לתקוע בשופר, או על תקיעת שופר, יצא. [מ"ב שם].

ב. נטלו השופר באמצע התקיעות והביאו לו שופר אחר אין צריך לברך שנית, אך כשנטלוהו בין הברכה לתחילת התקיעות צריך לחזור ולברך. [מ"ב שם].

ג. כתב הרמ"א [שם ס"ב] התוקע לאחרים [ויש שם לפחות עשרה אנשים, שעה"צ שם], אף על פי שיצא כבר ידי חובת התקיעות, יכול התוקע לברך בעצמו שתי הברכות.

ד. אמנם התוקע לנשים לבד, אם יצא כבר ידי חובת התקיעות לא יברך בעצמו, אלא הנשים יברכו לעצמם, או שיכוין לבדו שלא לצאת בתקיעות בית הכנסת, דאז יוכל לברך אחר כך כשתוקע להם. [רמ"א ומ"ב סימן תקפ"ט ס"ה].

ה. הנכנס לבית הכנסת לאחר שסיים הבעל תוקע את הברכות, יברך לעצמו הברכות בלחש, ואם לא שמע תחילת התקיעות, יברך אחר כך לעצמו קודם שישמע תקיעות דמעומד. [ברכת הבית שער נ"א ס"ה].

ז. חיוב נשים בתקיעת שופר.

מעיקר הדין אשה פטורה מתקיעת שופר, דהוי מצות עשה שהזמן גרמא, אמנם כבר קיבלו עליהם לחובה לשמוע תקיעת שופר, ודי במה

ששומעים שלושים קולות. [ש"רע שם ס"ג. א"א בוטשאטש
תנינא סימן תקצ"ב, רע"א בהשמות לס"א, חיי"א, וקיצור שו"ע.
ובמקדש ישראל סוף סימן קס"א, העתיק מהמהר"ל, שנכון שישמעו את
כל התקיעות הן דמושב והן דמעומד. והוראת הגר"ש אלישיב היה, שאין
אשה צריכה לשמוע כל המאה קולות, אלא די בשלושים קולות שקודם
מוסף, או שתשמע שלושים קולות במוסף. ה"ד באשרי האישי ח"ג פט"ז
אות כח].

ה. שלא לדבר דברים בטלים ולא לכעוס בראש השנה.

א. כתב במטה אפרים [סימן תקצט ס"א]: כשחוזרין
הציבור מהליכות תשליך לבית התפלה, ועוד לא
הגיע זמן תפלת ערבית, חלילה להם להקל ראש
לישב בטל, וגם ירחיק עצמו מחברת ריעים לשוח יחד
שאף שנדמה להם שהם מדברים מענין היום והם
דברי יראה, אי אפשר שלא יומשך מענין לענין של
חול ושחוק וקלות ראש ולשון הרע... אלא כל אחד
יהיה עסוק בשלו ללמוד או לומר תהילים, הכל לפי
מה שהוא אדם. [עכ"ל. וכבר העתקנו למעלה מה שכתב המשנה
ברורה בסימן תקפג ס"ב, לאחר שהביא את דברי הירושלמי "מאן דדמיק
בריש שתא דמיק מזליה", "ויושב בטל כישן דמי"].

ב. כתב המשנה ברורה [שם ס"א]: יזהר מאד שלא יכעוס
בימים האלו, מלבד גודל האיסור, כדי שיהיה לסימן
טוב, רק יהיה שמח לבו ובטוח בד' עם התשובה
ומעשים טובים.

ט. שכח לומר יעלה ויבוא בברכת המזון של ראש השנה.

יש אומרים דמי שכח לומר יעלה ויבוא בברכת
המזון של ראש השנה, אין צריך לחזור ולברך, כיון
שלדעת כמה פוסקים מותר להתענות בראש השנה,
ויש אומרים שצריך לחזור, והמשנה ברורה [סימן קפח
סק"יט] הביא ב' השיטות ולא הכריע בזה. והוראת בעל
שבת הלוי [מבית לוי], דבסעודות ליל ראש השנה חוזר
ומברך, כיון שלדעת כולם אסור להתענות בליל ראש
השנה, ובסעודות היום, אינו חוזר ומברך.

י. אכילת סעודה שלישית ביו"ט של ר"ה שחל בשבת.

בערב יום טוב, מצוה להימנע מלאכול אפילו סעודה
רגילה ברביעי האחרון של היום, כדי שיאכל לתיאבון
בליל יום טוב, ולכן כשחל יום ב' דראש השנה במוצאי
שבת, יאכל סעודה שלישית עד שעה תשיעית - 3:40,
והאוכל לאחר זמן זה, יראה לאכול רק מעט יותר
מכביצה פת, כדי שיאכל לתיאבון סעודת החג. [רמ"א
מג"א ומ"ב בה"ל ושו"ע צ, סימן תקצט ס"א].

יא. להוציא מאכלים מהמקפיא בשבת לצורך סעודת יום טוב.

בשו"ת שבת הקהתי [ח"א סימן קנח] כתב, דמותר להוציא
חלות או דבר מאכל מהמקפיא בשבת לצורך סעודת
יום טוב, על פי מה שכתב בשו"ת מהרש"ג [ח"א סימן
סא] דמה שאסרו חכמים להכין משבת לחול הוא
רק כשרוצה להרויח זמן בעשייתם בשבת כדי שלא
יצטרך להתעכב בעשייתם בחול, כמו הדחת כלים או
הצעת המטה, אך בדבר שאם לא יעשה בשבת לא
יוכל לעשותם בחול, אין בו משום איסור מכין משבת
לחול, דבאופן שאינו מחליף עבודת יום חול בעבודת

יום השבת, לא אסרו חכמים [עכת"ד], וסבר בעל
שבת הקהתי דהוצאת המאכלים מהמקפיא בשבת
אינו משום הרווחת זמן במוצאי שבת, אלא כדי
שלא יתבטל סעודת יום טוב, דאם נמתין להפשרת
המאכלים במוצאי שבת ויצטרך לאכול מאוחר
בלילה, לא יכלו כל בני ביתו להשתתף בסעודת יום
טוב, והוראת הגר"מ סירוטה שלא להוציא מהמקפיא
רק אם יוציאם בעוד היום גדול באופן שיהיו ראויים
לאכלם בשבת. [והגר"ח חון ציין לזה את דברי המ"ב בסימן תרסז

סק"ה שכתב שם: ואסור להביא יין מיום טוב לחבירו, ובשעת הדחק שלא
ימצא בלילה בקל, מותר להביא יין וכן מים מיו"ט לחבירו, רק שצריך
להביאו בעוד יום גדול (דלא מוכח מלתא, דאפשר דצריך עדיין לצורך
היום), עכ"ל].

יב. אמירת ברוך המבדיל בין קודש לקודש.

נשים שלא התפללו מעריב בליל יום טוב, ולא אמרו
ותודיענו, יאמרו ברוך המבדיל בין קודש לקודש,
קודם הדלקת הנרות, ועשיית מלאכות המתרות ביום
טוב. ולענין אכילה ושתייה צריכות להמתין לקידוש.
[מ"ב סימן רצט סק"ו].

יג. החלפת הפתילות והכנת פתיל צף בליל יום טוב.

א. כתב הגאון רבי עקיבא איגר [בסימן תקא בהגהותיו על
הט"ו סק"ו] דמותר להוציא את הפתילות הישנות שכבו
ולהחליפם לחדשות בליל יום טוב, על פי מה שכתב
הרמ"א [בסימן תקט ס"ז] דמותר לטלטל מוקצה לצורך
אוכל נפש ושמחת יום טוב. [ולהוציא דיסקית של נרונים
מכוסית זכוכית כדי לתת בה חדש, דעת הגרש"ז אויערבאך והגר"ש
אלישיב שמותר, משום שאין לה חשיבות ואינם בכלל מוקצה, ה"ד
באורחות שבת ח"ב פ"ט, ולדעת הגר"נ קרליץ בחוט שני יו"ט פ"א סק"ב
דינם כהחלפת הפתילה שהתיר הגרעק"א].

ב. יש להכין את הפתיל צף בערב יום טוב. [ועיין בשו"ת
שבט הלוי ח"ט סק"כח א"א], דאם לא הכין מערב יום טוב, מותר להכניס
השעוה לתוכן ביום טוב. אמנם שמעתי מהגר"מ סירוטה, דפתילי צף
שמחוברים יחד, אסור להפרידם ביום טוב משום איסור מחתך, ולפעמים
גם הנקב אינו פתוח לגמרי, ואם לא הכינם מערב יום טוב, יכין נרות
אחרים].

ג. לכתחילה ינער את הפתילי צף הישנים לתוך
האשפה, כי אין עושים גרף של רעי לכתחילה, ואם
ניערם על השולחן, מותר לטלטלם לאשפה. [שו"ת באר
משה ח"ח סימן קס"ז].

יד. כמה פרטים להלכה בסדר קידוש - יין קידוש נר הבדלה זמן.

א. מברכים ברכת מאורי האש, על הנרות שהדליקו
לכבוד יום טוב, שעיקרם להאיר, אם יכול לחבר ב'
נרות יחד כדי שיהא לו אבוקה, יעשה כן, ויש נוהגים
שלא לחבר ב' נרות יחד, אלא מברך עליהם כך,
ואפשר לברך גם על נר יחיד. [מטה אפרים סימן תר באלף
המגן סק"ג, ש"ש פס"ב ס"ח].

ב. מותר לנשים לטעום מכוס של יקנה"ז, כיון שהוא
גם כוס של קידוש, ורק בכוס של הבדלה לבד, אינם
טועמים. [שובע שמחות עק"ג].

ג. אין מברכים על הבשמים, ואם טעה ובירך, אין זה
נחשב הפסק. [מ"ב סימן תעג סק"ג, ש"ש שם סכ"א].

ברכת מלא מלא וגדיא יאה

ברגשי כבוד ויקר נשגור בזה מלא הטנא
ברכות מאלופות ומרבבות קדם
הרה"צ רבי **אשר הכהן רוזנפלד** שליט"א
בן כ"ק אדמו"ר מוהרשצ"א רוזנפלד זצלה"ה
חדי"ב כ"ק מרן הברכת משה זיע"א
ולחמיו ידידנו הנכבד האי גברא רבה, איש
האשכולות, מקים עולה של תורה וחסידות,
כביר המעש, איש חסד לכלל ולפרט, מגוע
אראלים ותרשישים

הרה"צ רבי **משה יצחק נייהוז** שליט"א
דומ"צ העדה החרדית

לרגל שמחת אירוסים בתו נכדתו הכלה
החשובה תח'

עב"ג החתן המו"מ בתורה וירא"ש,
עדין לגאון ולתפארת

הרב **חיים מאיר הגר** שליט"א

בן הרה"צ רבי **מנחם מענדל** שליט"א

בן הגאון הצדיק רבי **ישראל אליעזר** שליט"א
רב דחסדי סערט ויוניץ ירושלים

חתן כ"ק אדמו"ר **מוזיניץ** שליט"א

יה"ר שהיווג יעלה יפה וזיכו לראות רוב תענוג
ונחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא
מעליא מהם ומכל יוצאי חלציהם

ברכת מלא מלא וגדיא יאה

ברגשי כבוד ויקר נשגור בזה מלא הטנא
ברכות מאלופות ומרבבות קדם
הרה"צ רבי **דוד הכהן רוזנפלד** שליט"א
רב ביהמ"ד 'קדושת שמואל צבי'
בן כ"ק אדמו"ר מוהרשצ"א רוזנפלד זצלה"ה
חדי"ב כ"ק מרן הברכת משה זיע"א
ולחמיו ידידנו הנכבד האי גברא רבה, איש
האשכולות, מקים עולה של תורה וחסידות,
כביר המעש, איש חסד לכלל ולפרט, מגוע
אראלים ותרשישים

הרה"ח המפואר רבי **יעקב הניג** שליט"א
מזקני ומפארי חסידי פניסק קרלין

לרגל שמחת אירוסים בנו נכדו החתן המו"מ
בתורה וירא"ש, עדין לגאון ולתפארת

הרב **יצחק מנשה שליט"א**
עב"ג הכלה החשובה תח'

בת הרה"צ רבי **ברוך שטרנבוך** שליט"א

רב ואב"ד דחסדי יוניץ ברכפלד
ולחמיו ידידנו הנכבד

הגאון הצדיק רבי **מנחם ארנסטר** שליט"א
ראש ישיבת ויניץ

יה"ר שהיווג יעלה יפה וזיכו לראות רוב תענוג
ונחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא
מעליא מהם ומכל יוצאי חלציהם

02-374-30-10
1718-506-9119 לחו"ל

לימוד הלכה יומית כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ג' סעיפים ליום בקיצור שולחן ערוך - ניתן לשמוע בקול לעלוב

צו השעה • הפעם יותר מתמיד שזתפים לאהל מועד!

ועד החבורות דחסידי לעלוב בארה"ק בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בס"ד, ערב ראש השנה תשפ"ד

'כל הכתוב לחיים בירושלים'

הודעות לבחורים לימי ראש השנה הבעל"ט

- א. בסייעתא דשמיא הוקצו מקומות מיוחדים לבחורים על הצד היותר טוב הן ישב"ג הן ישב"ק כדי שיוכלו להתפלל בישוב הדעת ובכוונה הראויה ובקול המעורר הכוונה. (כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א התבטא בקדשו בשבוע זה: 'שה'פסוקי דזמרה' של הבחורים בראש השנה דאשתקד שהיה כמונה מעות ובקול המעורר הכוונה, לא מש מנגד עיניו...)
- ב. בב' ימי ראש השנה יתקיים סדר הכנה לתפילה כמחצית השעה כדי שנוכל לגשת אל הקודש בעבודה שבלב זו תפילה ולהמליך מלכו של עולם ביום הרת עולם ותהיה תפילתנו בוקעת רקיעים לרחמים ולרצון לפני ארון כל.
- ג. שירבו זכויותינו: הבחורים מתבקשים לתת עינם וליבם לראות שלכל הבחורים ללא יוצא מן הכלל ישנו מקום ראוי בתפילות ובעת התקיעות וכדו' ו'איש לרעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק'.

בכרכת כתיבה וחתימה טובה
מון יע אעצנא יאהר
ועד החבורות

ועד החבורות דחסידי לעלוב בארה"ק בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

כס"ד

דברי הדרכה ויסודות איתנים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בדרכי לימוד הגמרא הקדושה

מתוך שיחת קודש בקעמפ מתיבתא דקייטא – אב תשפ"ג

והנה כל אחד מהבחורים עומד להתחיל את הזמן' בישיבה, כל אחד רוצה להצליח בזמן, לכל אחד יש חשק לגדול ולהתעלות, אבל צריך לראות שיהיה המשך לרצון זה.

ואמרת ליתן עצה טובה לכל הבחורים, הנה בתחילת הזמן מתחילים בדרך כלל בישיבה מסכתא חדשה שלא למדו קודם, ובדרך הטבע כשמתחילים מסכתא חדשה, אזי בתחילה כל הסוגיות חדשים אצל הלומד ולא מוכרים לו, ולוקח כמה ימים עד שמתחילים להיכנס לענייני המסכתא.

א. ובכן עצה טובה היא, הנה נשארו קצת עוד כמה ימים של 'בין הזמנים' עד תחילת הזמן, מה טוב אם בימים אלו ילמד כל בחור את המשניות של הפרק הראשון במסכתא שהוא עומד להתחיל בזמן הבא.

כמו לדוגמא אם לומדים מסכת 'בבא מציעא', אזי ילמד בחברותא את פרק 'שניים אוהזין' במשניות עם פירוש הברטנורא ותוספות יום טוב, ואז כשנכנסים לישיבה ביום הראשון של הזמן 'אזי מען נישט פרעמד' – אין הלומד זר אצל המסכתא אלא כבר מצוי היטב בעניינים, והדבר פותח בפניו את השער להיכנס מיד לעומק הסוגיא.

ב. חשבתי על עוד נקודה שכל בחור צריך לדעת בגשתו לעסוק בלימוד ה'בבלי', נקודה שידעתה יכולה להעניק סדר ובהירות המחשבה ולהוסיף טעם ועריבות, והיא שכאשר לומדים גמרא צריך לדעת שתכלית כל המפרשים החונים סביב הגמרא הוא לפרש את הסוגיא שלפניי, כל מטרתם ומגמתם היא לבאר את דברי הגמרא ואין בלתי.

כלל זה צריך להיות נר לרגלו של כל אחד בגשתו לעיין במפרשים. כשלומדים תוספות צריך להבין כל מילה בתוספות ולאחר מכן יש ללמוד את הגמרא ולהבין מה נשתנה קצת בהבנת הגמרא לפי דברי התוספות, התוספות, הראשונים והאחרונים אינם לימוד צדדי, אלא כולם מטרתם היא לבאר ולהאיר את דברי הגמרא שלפניך.

ואמנם פעמים רבות כשמתחילים לעיין בראשונים והאחרונים נדמה ללומד כאילו הגיע לעניינים אחרים, ולא היא, כל המטרה בדברי המפרשים, אף כאשר הם מרחיבים דבריהם, מגמתם היא להעמיד את דברי הסוגיא שאיתה עוסק בה כראוי, וממילא לאחר שעינית בדבריהם עליך לשוב לסוגיא להבינה לפי דבריהם.

כשניגשים מתוך הבנה זו, הדבר נותן קו ברור וערכות ו'געשמאקייט' בלימוד הגמרא.

ג. עוד נקודה שצריך לדעת, שאם רוצים להבין כראוי 'ראשון' או 'אחרון', 'פני יחושע' 'מהרש"א' או ראשונים, יש ללמוד מקודם את הגמרא כמה פעמים הדק היטב, וכבר איתא במס' עירובין ש'חזרה' הוא רק לאחר שלומדים ארבע פעמים, אך קודם לכן עדיין מוקרי לימוד כדי להבין היטב את הדבר.

ובכן כאשר לומדים את הגמרא כמה פעמים עד שמבינים כל מילה כראוי בעומק הפשט, אז כשפותחים את ספרי המפרשים מבינים את דבריהם אחרת לגמרי, כשהגמרא ברורה אזי המהרש"א מאיר ומוכן מאליו, 'ס'גיסט זיך פון זיך אליין', והדברים מאירים ביותר.

ד. עוד רציתי לעזור, טוב היה אם לכל בחור יהיה פנקס מיוחד ועט וכל הערה שעולה במוחו בלימוד ירשום אותה בפנקס זה, כ"ק אאמו"ר ז"ע מאוד אחז מזה, אמנם אין לחפש קושיות חדשות, אלא כל הערה שעולה מאליה כראש יש למחר לרשום אותה בפנקס, דבר זה נותן תוספת וכוונת מיוחד בלימוד.

ויזהר מאוד בערב יום הכפורים לשלם כל מה שנדר בענייני צדקה קודם לכן.

(סידור נהורא השלם, דרך חיים דיני ערב יום כפור)

מבקשים אנו בזה מכל אלו שהנציחו את שמחתם בהגליון לזיכוי הרבים וטרם שילמו את נדבתם נא לשלם בהקדם בברכת כתיבה וחתימה טובה

ברכת מול טוג חמה ולגבית

על זאת שבחו אהובים ורוממו ידיים זמירות שירות ותשבחות מקרב לב הומה, ברגשי הוקרה והערכה ככוס מלא ברכת ה', מתוך רגשי גיל הלל והודאה, בסימן טוב ובמזל טוב, לכבוד ידידנו הנעלה והנכבד, האי גברא יקירא, יקר שבערכין, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, משכיל אל דל, יושב באהלה של תורה, ליבו פתוח כאולם לזולת, שמו הטוב הולך לפניו, מוקיר ורחים רבנן אוהב תורה ולומדיה, מחשובי אנ"ש ומסור בלו"ג למען גליונו

הרה"ח ר' יהודה רייס שליט"א
לרגל שמחת אירוסים בנו החתן

המופלא בתורה ויראת שמים עדין לגדולות כליל המעלות והמידות

הבה"ח פנחס מנחם הי"ו

מחשובי חבורת הבחורים ומבכירי מפעל

התורה חביבותא דרבי שמעון

עב"ג הכלה החשובה תחי

בת ידידנו הנכבד האי גברא יקירא הנודע לשם ולתהילה מוכתר בכל מידה נכונה, מוקיר ורחים רבנן, שמו הטוב הולך לפניו, אוהב תורה ולומדיה, מקים אהלה של תורה וחסד

הרה"ח ר' משה בצלאל הלפרנט שליט"א

יה"ד שהיווג יעלה יפה ויזכו לראות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מול טוג חמה ולגבית

לידידנו הנכבד, האי גברא יקירא מוכתר בכל מידה נכונה, שמו הטוב הולך לפניו, איש חי ורב פעלים לתורה וחסידות, קובע עיתותיו לתורה בבית מדרשו מידי יום ביומו, ליבו פתוח כאולם לזולת

הרה"ח ר' יחיאל יהושע גולדברג שליט"א
ולאבי ידידנו הנכבד

הרה"ח המפורא ר' יוסף מנחם שליט"א
לרגל שמחת אירוסים בנו נכדו החתן

המופלא בתורה ויראת שמים עדין לגדולות כליל המעלות והמידות

הבה"ח אברהם מאיר הי"ו

מחשובי חבורת הבחורים ומבכירי מפעל

התורה חביבותא דרבי שמעון

עב"ג הכלה החשובה תחי

בת ידידנו הנכבד

הרה"ח המפורא ר' יוחם פישל יהושע ברנשטיין שליט"א

יה"ד שהיווג יעלה יפה ויזכו לראות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מול טוג חמה ולגבית

על זאת שבחו אהובים ורוממו ידיים זמירות שירות ותשבחות מקרב לב הומה, ברגשי הוקרה והערכה ככוס מלא ברכת ה', מתוך רגשי גיל הלל והודאה, בסימן טוב ובמזל טוב, לכבוד ידידנו הנעלה והנכבד, האי גברא יקירא, יקר שבערכין, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, משכיל אל דל, קובע עיתותיו לתורה, ליבו פתוח כאולם לזולת, שמו הטוב הולך לפניו, מוקיר ורחים רבנן אוהב תורה ולומדיה, מחשובי אנ"ש ומסור בלו"ג למען גליונו

הרה"ח ר' דוד הכהן ברין שליט"א

ולאבי ידידנו הנכבד, האי גברא יקירא, איש חי ורב פעלים, רודף צדקה וחסד, שמו מפארים, לו נאה כל תהילה, מוקיר ורחים רבנן והוא גופא צורבא דרבנן, מסור בלו"ג לכל מפעלות חצו קדשנו זכה לקרבה יתירה מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א ולהבדלחט"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הרה"ח המפורא ר' יהודה יואב הכהן שליט"א
לרגל שמחת הולדת הנכד הנין

בנו אצל בנו נכדו האברך החשוב לן בעומקם של תורה

הרי"א אלתר בן ציון הכהן הי"ו

חתן ידידנו הנכבד, האי גברא יקירא, יקר שבערכין מוכתר בכל מידה נכונה לו נאה כל תהילה, משכיל אל דל, מוקיר ורחים רבנן, יראת

ה' היא אוצרו

הרה"ח ר' צבי מאיר רוזנבוים שליט"א

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מול טוג חמה ולגבית

לידידנו הנכבד, האברך החשוב

הר"ר פנחס אדלר הי"ו
ולאבי ידידנו הנכבד מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' חיים צבי שליט"א
ולזקינו ידידנו הנכבד מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' אברהם שליט"א

נ"ל לרבוה"ק זיע"א

לרגל שמחת הולדת הבת הנכדה הנינה

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מול טוג חמה ולגבית

לידידנו הנכבד והנעלה, איש האשכולות ורב תבונות, יושב באהלה של תורה, ליבו פתוח כאולם לזולת, מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' יהושע בלויא שליט"א
ולאבי ידידנו הנכבד

הרב הגאון רבי חיים יוסף שליט"א

רב ומו"ר בעדה החרדית ורב שכונת פאג" ירושלים

לרגל שמחת הולדת הנכדה הנינה

בת אצל בנו נכדו האברך החשוב ידידנו הנכבד

הר"ר שמואל דוד הי"ו

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מול טוג חמה ולגבית

לידידנו הנכבד, האי גברא יקירא, יקר שבערכין, מוכתר בכל מידה נכונה, הממון הדגול הנודע לשם ולתהילה בשדה החינוך

הרה"ח ר' זאב גולדברג שליט"א

מחשובי מתפללי בית מדרשו קדושת שמעון לונדון

ולאבי ידידנו הנכבד מחשובי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' אהרן שליט"א

לרגל שמחת הולדת הנכדה הנינה

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

לקראת יום"ד קדישא של

כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

ייצא אי"ה

גיליון מורחב

הרוצה לקחת זכות יפנה

להרב אהרן לוסטיג - משב"ק

וזכות רביה"ק זיע"א יגן בעדכם ובעד

ביתכם להתברך בכל מיילי דמייטב

נדבת ידידנו הנכבד העומד לימינו בכל עת במסירות נפלאה

הרה"ג ר' אברהם משה קראוס שליט"א

אבד"ק וואגאש

לכבוד ראש השנה וזכות זיכוי הרבים יעמוד לו להתברך בכל מיילי דמייטב

לברכה והצלחה בכל מעשה ידיו ונחת מכל יוצ"ח ולכתיבה וחתימה טובה

ברכת מול טוג חמה ולגבית

לידידנו הנכבד, מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' אהרן לוסטיג שליט"א

משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ולחתנו ידידנו הנכבד האברך החשוב

הרה"ח ר' ישראל קרפמן שליט"א

לרגל שמחת הולדת הנכדה הבת

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מול טוג חמה ולגבית

לידידנו הנכבד, האי גברא יקירא מוכתר בכל מידה נכונה, שמו הטוב הולך לפניו, איש חי ורב פעלים לתורה וחסידות, ליבו פתוח כאולם לזולת, קובע עיתותיו לתורה בבית מדרשו מידי יום ביומו, העומד לימינו בכל נפש חפצה במסירות נפלאה

הרה"ח ר' יעקב אליעזר לוסטיג שליט"א

ולאבי ידידנו הנכבד מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' ישעי' שליט"א

ולחמיו ידידנו הנכבד

הרה"ח המפורא ר' משה אליעזר מנחם גליקאוהן שליט"א

לרגל שמחת הולדת הבת נכדם

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מול טוג חמה ולגבית

לידידנו הנכבד, האי גברא יקירא, לן בעומקם של תורה, פאר המעלות והמידות, האברך החשוב מחשובי אנ"ש

הרב חיים יוסף רוטמן שליט"א

מראשי חבורת הבחורים

ולאבי ידידנו הנכבד מחשובי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' בעריש שליט"א

ולזקינו ידידנו הנכבד פאר עדתנו

הגה"ח רבי יצחק דוד שליט"א

לרגל שמחת הולדת הבת הנכדה הנינה

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ניתן לקבל את הגליון בכתובת מייל: 6438838@gmail.com

מהדורת ביתר ליכות צבי בן מרים ומשפחתו וכיו"ח ההצלחה גדולה ברוחניות וגשמיות

ניתן לתרום למען החזקת הגליון, וזיכוי הרבים בהפצת תורה וחסידות, לזכות, להצלחה, לרפואה, לעי"ג בכל עמדות נדרים פלוס' - ע"ש 'אהל מועד' או בנק פאג"י, סניף 183, חש" 735116, ע"ש אהרן לוסטיג

לעילוי נשמת איש החסד הר"ר פנחס גרשון ב"ר אברהם לנבנת ז"ל לעילוי נשמת איש החסד הר"ר רפאל ב"ר חיים יעקב הלפין ז"ל

© כל הזכויות שמורות למערכת גליון 'אהל מועד' ואין רשות להעתיק בלי רשות מהמו"ל בטל': 052-7160388